

**POLU 'LETRE PLE MI 'LA
 ȐKPAA KORENTI -WA 'E TA
 ZESU 'YI MU 'E NI
 POLU 'LETRE PLE MI 'LA Ȑkpaa
 KORENTI -WA 'E TA ZESU 'YI MU
 'E NI 'BHE Ȑgblo**

POLU -yaa' 'lETRE Ȑlwa mi 'e 'kpale- KorENTI -wa 'e ta ZESU 'yI mu -ledo' 'e ni, 'kee- Timote 'winbole 'caa 'bhe ge -o taglin-, 'kooko- 'ke -woo 'taawo zii' gone- 'la gbeen- 'yee- POLU -o -daanna -za mu 'la 'le 'mu ta -e 'bhe do.

Timote dale blaan KorENTI -wa 'e ta, -e ZESU 'yI mu 'e ta jan mu 'la Ȑklaa POLU 'koo, 'mu 'laa -yaa lele. 'Bhela- -zayile, 'ke 'yee- POLU 'gbu gele- -o ba ye, 'bhee- 'ke -ya 'kpankpanyanle -o ma do -woo 'taawogbeya 'e maboo. -E bholawoa -o ba, 'ke -o do -yraladole -a ma 'bhe 'taawogbeya 'e ma, 'bhee- 'bhe 'a wleyisriwoa (KorENTI PlE mi 2.5-11; 7.12). 'Bhe klele 'te, 'ke 'yee- POLU 'niinale blaale- -a -zanta' Efezi -wa 'e ta, 'bhee- 'kee- wisile 'ebebele KorENTI ZESU 'yI mu -ledo' 'e 'taawogbeya 'e ma. 'Bhe 'yI bhe 'te, 'kee- 'lETRE 'bheeke do 'kpale -o ni -gblaan 'kla zayi' -o -yi (KorENTI PlE mi 2.4; 7.8). 'Bhee- 'taaleeyi, -e Titi -la winbwa-doo'bhe ge 'bhe 'lETRE 'e 'le -o ni. 'Bhe 'lETRE 'e Ȑnia zi 'lii. 'Bhe blaan, 'ke POLU gele- Masedwani 'kleen 'e 'yI, 'kee- Titi 'la 'winbwa- KorENTI -wa 'e ta 'bhe 'yele 'bhe Ȑnoo ye. 'Bhee- 'ke 'yee Titi 'woo- KorENTI ZESU 'yI mu 'e ta jan -nrale' wole- POLU ni

đoč -wa 'wojan- mu 'ε ॥maa, 'bhe 'pegee -woo 'taawogbeya 'ε mabđočla. Pōlu 'bhe 'male- 'tε, 'kee- 'lētre 'bhεεke do 'kpale 'woo- Korenti Zesu 'yi mu 'ε ni, -kđoč' 'bhεε- sii -zōn đoč: «Korenti mu a 'Lētre Ple mi». 'Bhe 'lētre 'lεε- 'yi, Pōlu 'a 'yipia ॥ -o ni đoč 'yele- 'woo- Korenti Zesu mu -lđedo' 'ε ॥klaa 'eke- ba, 'bhεε- -yoo -liala đoč -woo 'eke- -yima', -o -za 'sō 'eke- ni, 'bhεε- -o 'kpale- klε do ma. Pōlu 'yee- 'lētre ple mi 'lεε- 'yicienna -le yaga.

-A -le ॥lwa mi 'ε 'yi (Korenti Ple mi 1-7), -e -Waanbhaa' 'pubwa- 'bhe 'fuu 'la -dwa -a ta -yaa' -yrεnbhle' bhla 'ε zi 'bhe -zayi', 'bhe 'pegee -za 'la 'yaa- 'yee- Pōlu 'gbu 'pegee Korenti Zesu 'yi mu 'ε 'plen- 'bhe 'yanle- 'ε -zayi'. -E ye yεke- 'la ॥woa -o ba ye, 'bhe 'pegee -o -za sō -a ni gōne- 'la gbεen-, -e 'bhe -dwa -o 'kpee.

-A -le ple mi 'ε 'yi (Korenti Ple mi 8-9), Korenti Zesu 'yi mu 'ε nu -gōli' 'la 'kpale- 'eke- ta, 'bhεε- -o 'bhe kpa Zeruzalemu Zesu 'yi mu 'ε ni, -e bhe -jan 'ε ॥woa -o ni. 'Bhela- -zayile, -yoo -liala đoč -woo gbe ta klε taataa -gōli' 'nale- ma.

-A -le yaga mi 'ε 'yi (Korenti Ple mi 10-13), bhla ma -Waanbhaa' 'lēla janwo mu 'la -woo -la 'zi 'yee- Pōlu ta, -yoo -a 'gbu ta janwo 'zi 'mu ni.

'Yee- 'lētre 'lεε- 'leyanyre 'ε ॥nōčoč, Pōlu 'a 'srawoa- Korenti Zesu 'yi mu 'ε ma, 'bhεε- -yoo zan gelawole -o ba ye bhe, -e 'bhe -janwoa -o ni 'ezin-.

'Lētre 'ε zisanyre

¹ 'Mi Pōlu 'la -e ॥swa -Waanbhaa' ni 'ke -yoo 'ŋ makun, 'bhεε- -yoo 'ŋ klε Zesu Krisi a winbōwo mi 'le; 'mi 'pegee -kđoč' nεεnε- Timote -le 'lētre

'lεε- 'kpa zii' 'ka ni. Zesu 'yi mu -lədo' 'la -woo Korenti -wa 'ε ta, 'bhε 'pegee -yaa' mεε 'weŋ mu 'la 'kpen -o Akayi 'kleen 'ε 'yi, 'woo- 'yee- 'lətrə 'lεε- 'kpa zii' 'mu -la 'kpen ni.

² Bhaa -kɔɔ' Dε -Waanbhaa' 'pegee Mεεzan Zesu Krisi -li 'ka ma, 'bhεε- -o yilabla na 'ka ni.

Pɔlu -o -Waanbhaa' 'pubɔ- 'zi

³ -Kɔɔ' -Waanbhaa' tɔbhɔ, 'yele- -kɔɔa' Mεεzan Zesu Krisi a -Waanbhaa' 'le 'bhε 'pegee -a Dε 'le. 'Bhεε- 'yele- -kɔɔ' Dε 'la -kɔɔ' 'yrenkla- a ma 'bhε 'le, 'bhε 'pegee- Waanbhaa' 'la faŋgando -kɔɔ ta 'yele- 'bhε 'le.

⁴ 'Yee- -Waanbhaa' zruwla -kɔɔ' 'kpee -kɔɔa' -yren mu 'ε 'kpen 'yi. -E 'bhε kle -kɔɔ' mu ni, 'kooko- -kɔɔ' mu sɔ zruwlale mεε 'la zan mu -o -yren -glɔɔn 'ε 'kpen 'bhle zii' 'mu 'kpee 'ezin-.

⁵ Wlan 'ε ni, Krisi -yren mu bhla -kɔɔ' mu ni 'ebebele gɔne- 'la gbεεn-, -Waanbhaa' 'dun- nu zruwlale -kɔɔ' mu 'kpee 'egbεεnɛle 'bhεε- klegbεya do 'ε 'yi Krisi 'srɔyi.

⁶ 'Ke 'woo- -yren mu bhle 'zi, 'bhε -yren mu 'ε 'mu -o 'ke zruwlape 'le 'ka mu 'kpee, 'bhε 'pegee 'ka mu go pε 'le -za 'yi. 'Ke -Waanbhaa' zruwlaa- 'o mɔɔ 'kpee, -e 'bhε kle 'zi, 'kooko- 'o mɔɔ sɔ zruwlale 'ka mu 'kpee, 'bhεε- 'ka mu sɔ 'o ta -yren mu 'ε yεke- 'yikunle 'ka zrubakpaale 'le.

⁷ 'Bhε ya 'ε 'yi, 'o 'kpale- 'la -yoo 'ka 'yi, 'bhε -o 'eglɔɔle. -Amasrɔyi 'wa 'yaango- 'bhii- 'ke 'ka 'waa- -yren mu 'ε 'ke bhla, -Waanbhaa' nu 'bhε yεke- zruwlale 'ka 'kpee 'bhε klegbεya do 'ε 'yi 'ezin-.

8 'N nεεnε- mu, -o -yrən -gləɔn mu 'la ɔbhla *Azi 'kλεen 'ε 'yi, 'woo- -a zi 'bhii- 'ka 'mu dɔ: -o -yrən -kpaa 'o ta 'eyɔole 'kee- kan -a -daŋ' ta, 'fɔ 'o 'yri 'laa -yaa -li -a ta 'bhii- 'o nu bole 'o 'yre ma.

9 'O mɔɔ 'gbu 'kpee ma 'o ga bhla 'ε ɔbhwa. 'Bhe 'kla- 'bhe gbεεn- bhe, 'kooko- 'waa 'o kpa 'ezin- -li 'o 'gbu 'yi, 'duŋ- 'kooko- 'woo 'kpa -Waanbhaa' 'la 'bhe gbaa mu bwe gale ba 'bhe do -kplen -la -yi.

10 'Yee- -Waanbhaa' -le 'o -gwa 'bhe ga -gləɔn 'ε 'yi; 'bheε- 'yele- nu 'o gole 'ezin- 'bhe 'yansi -za -gləɔn mu 'ε 'yi. Wlan 'gbu 'ε ni, 'o 'yri -o -a ta 'bhii- -e nu 'o gole 'ezin- 'bhe 'yansi -za -gləɔn mu 'ε 'yi.

11 'Ka mu 'gbu -o 'ka 'seriwo zii' 'ezin- 'waa- -za ma. 'Bhe kλεgbεya 'ε 'yi, mεε -bebe -o 'seri mu 'la kλe 'zi 'o ba zayi', -Waanbhaa' nu 'mu 'lεkunlε, 'kooko- 'kee- -yaa' -lileya 'ε -zrɔnna 'o ni, mεε -bebe mu nu a 'pubɔle 'bhe -zayi' 'waa- -za ma.

PɔLU 'PEGEE KORENTI ZESU 'YI MU 'Ε 'PLENZA- MU

Pɔlu -o -yaa' 'taa 'bheεke ta geza wo 'zi

12 Wlan 'ε ni, 'woo baa -za 'la 'yi 'bhe -le -ge: 'o 'gbu zru 'ε 'bhe -o -a pe 'zi 'o ni dɔɔ 'o 'taawoa ɔ 'drunyan 'lεε- 'yi, 'bhe 'pegee 'o 'taawoa ɔ 'ka mu 'gbu ba -yre ta, 'o 'kpee 'fleele- 'pegee 'o zru do 'le; 'bhe 'kpee 'fleeleya 'ε 'pegee 'o zru kλe do 'ε 'mu 'yaa- da 'zi -Waanbhaa' -la ba. 'Duŋ- 'o 'bhe ɔkla -Waanbhaa' -lilawoa 'o ma 'bheε- 'srɔyi, 'bhe 'laa dale bhaaplen a pe -zadɔleya ba.

13 Wlan 'gbu 'ε ni, 'waa- 'lεtre mu 'ε 'yi, 'waa -o -za 'bheεke do 'kpo yɔɔndε 'zi 'ka ni, 'ke yaa 'e go 'ka -o 'kela tape 'zi, 'bhe 'pegee 'ka 'kela 'yima zii'

'mu -la ba. 'Bhεε- 'mi 'kpale- -o -a -yi 'bhii- 'ka nu -a -yimale kplankplan 'ke -a -lεyan' -a ma.

14 'Bhii- 'kaa 'ke 'yimaa- gōne- 'la gbεεn- dōc: Mεezan Zesu 'nu yi 'ε 'le, 'o nu 'o -baale' 'ka mu 'yi, 'bhεε- 'ka mu nu 'ka -baale' 'o mōc 'yi 'ezin-.

15-16 'N 'kpale 'la 'yaa- -a -yi 'bhii- 'ka 'kpeejan- -yaa 'bhe gbεεn- bhe, 'ŋ 'yaa- zi 'bhii- 'ŋ ge -treε 'ka ba ye 'elwale 'pe, 'sani- 'ŋ ge Masedwani, 'bhεε- 'ŋ 'niina- bhla 'ε zi Masedwani, 'ŋ 'yaa- nu 'kanle- 'ezin- 'ka ba ye, 'kooko- 'ka bhō 'ŋ ba 'ke 'ŋ sō gele- 'tenle- Zude 'kleen 'ε ma. 'Bhe klegbεya 'ε 'yi, 'ŋ 'yaa- nu -Waanbhaa' a 'duma 'ε 'nale- 'ka ni ganyan- ple.

17 'Naa 'sōle- gelawole 'ka ba ye, -o sō -a pele- 'bhe ma dōc 'naa 'ka ba geza 'ε 'kunle- 'eglōcole εε? Taa- 'ŋ -za 'la 'ledulaa, 'ŋ 'bhe kle 'bhii- 'drunyan 'yi bhaapleŋ gbεεn- 'ke 'ŋ kle -lijan' ple wo mi 'le, 'bhεε- 'ke 'an pe dōc: «-Aani», 'bhεε- 'an pe 'ezin- «'ɔn ɔn εε?»

18 -Waanbhaa' -o 'ke 'ŋ 'sre 'le, 'bhεε- 'naa -o 'ke -lijan' ple mi wo mi 'le 'ke 'an pe dōc: «-Aani». 'Bhεε- 'an pe 'ezin- «'ɔn ɔn».

19 -Amasrɔyi -Waanbhaa' Gbe Zesu Krisi 'la 'mi 'pegee Siliven 'bhεε- Timote, 'o mōc 'bhe 'la 'bhe a -Jan 'Nraley- 'ε ɔwoa 'ka ba ye, 'bhe 'laa klele 'ke -lijan' ple mi wo mi 'le 'ke -ya pe «-Aani» -jan do ma, 'bhεε- -ya pe «'ɔn ɔn» 'yee- -jan do 'ε ma. Drɔɔn' 'ke -ya ɔpia 'kela ma «-Aani», -e bo 'bhεε- ta.

20 -Amasrɔyi -Waanbhaa' 'bhe 'liiwli- -naa bhaapleŋ mu ni -za mu 'la kleza ta, 'yee- Zesu Krisi -le 'mu 'kpen 'leswa. 'Bhela- -zayile, 'yela- 'tɔ 'ε 'srsɔyi 'bhεε- 'o sō -a pele- «Amiina». 'Bhεε-

'o sɔ -Waanbhaa' 'tɔbhɔle.

21 'Yee- -Waanbhaa' 'gbu -le 'o mɔɔ 'pegee 'ka mu dɔ 'eglɔole. 'Yela- 'gbu -le -kɔɔ' mu -kpaa 'edaŋma -yaa' pε mu 'le.

22 'Yee- -Waanbhaa' 'gbu -le -a gbe blaan -kpalaan -kɔɔ' ma, 'bhεε- 'bhε -le -kɔɔ' mu kλε -yaa' pε mu 'le. 'Bhεε- -ya Lii 'Weŋ 'ɛ ɔwlaa -kɔɔ' zru mu 'ɛ 'yi. -E -kɔɔ' 'lɛtwaŋ pε -lrele' mu 'la ba, -e Lii 'Weŋ 'ɛ ɔkla 'mu 'yre 'lɛe pε 'le.

23 -Waanbhaa' -o 'ŋ 'sre 'le, 'naa dɔle -a -la 'ke 'ŋ ge 'ezin- Korenti -wa 'ɛ ta, -amasrɔyi 'naa -yaa zi 'bhii- 'ŋ 'ka ta -yren 'ɛ baankpa' 'ezin-.

24 'Waa -o -a zi 'bhii- 'o kλε 'ka ta -kunlji mu 'le 'kpaley a pε zi 'ɛ ta. -Amasrɔyi 'ka kli gbaanle -o 'eglɔole 'kaa- 'kpaley a 'ɛ 'yi. 'Dun- 'woo- -a zi 'bhii- 'o 'pegee 'ka mu yewo 'eke- zi, 'kooko- 'ka zrukpalaa.

2

1 'Bhε klεgbεya 'ɛ 'yi, 'mi 'gbu 'a ɔkpaa 'ŋ 'kpee dɔɔ 'naa -o niinale 'ka ba ye, 'bhεε- 'ŋ 'ka wleyisriwoza kλε 'ezin-.

2 -Amasrɔyi 'ke 'mi 'ka wleyisriwoa, -dele nu kλεlε 'mi zrukpa mi 'le εε? 'Ka mu 'la 'ka -o 'mi zrukpa' pε 'le, 'ke 'mi 'ka mu wleyisriwoa, 'ka mu nu 'sɔlε- 'mi zrukpaale 'nale- -a ma εε?

3 'Bhela- -zayile, 'mi 'lɛtre ɔkpaa 'ka ni 'bhε klεgbεya 'ɛ 'yi, 'kooko- 'ke 'ŋ ɔbhwa 'ka ba ye, mɛɛ 'la zan mu -o 'ke 'mi zrukpa pε le, 'mu 'laa 'mi wleyisriwo. 'Mi 'gbu 'kpale- -o -a -yi 'bhii- 'mi a pε zrukpa' 'ɛ 'bhε -o 'ezin- 'ka mu 'kpen a pε zrukpa' -la -le.

4 Wlan 'gbu 'ε ni, 'ŋ 'lɛtre 'la ɿkpaa 'ka ni, -a klɛ bhla 'ε zi, 'ŋ 'yaa- -yrɛn -gbɛnɛ 'yi, 'bhɛɛ- 'ŋ blina-yiɛn -yaa, 'bhɛ 'pegee wisi' -gbɔɔ -gbɛnɛ -yaa 'ŋ 'yre ta. 'Naa 'lɛtre 'ε 'kpale- 'ka ni 'ka wleyisriwo zayi', 'dunj-, 'ŋ 'yaa- zi 'bhii- 'kaa 'yaango- 'bhii- 'ka -za sɔ 'ŋ ni 'kee- kan -a -dan' ta.

Pɔlu pe dɔɔ -o -za /yɔɔ- klɛ mi 'ε mazato

5 'Ke mɛɛ do ɿkla mɛɛ mu wleyisriwo pe 'le, 'bhɛ zan laa 'mi do -kplen wleyisriwɔɛ, 'dunj- 'bhɛ zan 'ε 'ka 'kpɛn -la wleyisriwoa bhe. 'Dunj- 'ke 'naa 'kanlɛ- -a -dan' ta, 'ŋ sɔ -a pele- dɔɔ -e 'ka 'lɛdo- 'ε ta wleyisriwoa.

6 'Ka -bebe 'a ɿkpaa do ma dɔɔ 'ka nu 'bhɛ zan 'ε 'krowole 'krowogbɛya 'la 'yi, 'bhɛ nu 'bhɛ zan 'ε 'yibhɔlɛ 'bhɛ 'le.

7 'Bhɛɛ- drɔɔn', -ka 'bhɛ zan 'ε mazato, 'bhɛɛ- -ka fanɛgando -a ta; 'kooko- -a wleyisriwɔɛ 'ε 'bhɛ 'laa kan -a -dan' ta, 'bhɛɛ- 'bhɛ ge klɛlɛ -a fanɛgan- 'kanpɛ- le.

8 'Bhɛla- -zayile, 'mi -o zruwla 'zi 'ka 'kpee dɔɔ -kaa zrɔn 'bhɛ zan 'ε ni 'bhii- -a -za sɔ 'ka ni.

9 -Amasrɔyi 'mi 'lɛtre ɿkpaa 'ka ni win 'la ma, 'bhɛ -le -ge dɔɔ 'mi 'ka 'yidaan- 'ke 'ŋ sɔ -a 'yaangole wlan 'gbu 'ε ma 'bhii- 'ka -o 'ŋ 'wojan- mu 'ε 'klosikun zii' -za mu 'ε 'kpɛn 'yi.

10 'Ke 'ka mɛɛ 'oo mɛɛ 'la zan mazatwa, 'mi nu 'bhɛ zan 'ε mazatole 'ezin-. 'Bhɛɛ- 'ke 'mi mɛɛ do mazatwa -za do 'yi, 'mi 'bhɛ ɿkla 'ka mu -la -zayi', 'bhɛɛ- Krisi -o -kɔɔ' 'sre 'le.

11 'Bhɛ 'kpɛn win le dɔɔ 'ke -Setran' 'laa -dawli' 'kpaayrɛ- -srɔɔwo' -kɔɔ' gbe ta. -Amasrɔyi -za mu 'la klɛ -lrɔ -o -a ma 'o 'mu 'gbu dɔ.

Pɔlu -ja Titi 'lepale Troasi

12 'Mi 'bhɔlawoa Troasi -wa 'ε ta Krisi a -Jan 'Nrale- 'ε 'wo zayi', 'an ɔya 'bhii- Mεεzan -za mu 'ε 'kpen 'leswa ɔ gban 'η 'lεε 'ke 'η sɔ yewole -a ni 'bhe ɔnɔc.

13 'Dun- 'η blina- yiɛn -yaa 'egbεnεle, -amasrɔyi 'η 'yre 'laa -yaa 'η nεεnε- Titi ma. 'Bhela- -zayile, 'η zi -yrewole Troasi ɔnɔc mu 'ε ma, 'ke 'η gele- Masedwani -wa 'ε ta. *

*Pɔlu -o -Waanbhaa' 'pubɔ- 'zi -Waanbhaa'
bhɔlawoa -a ba 'bhe -zayi'*

14 -Waanbhaa' 'ŋcie! -Kɔɔ' mu 'pegee Krisi a 'kpaledomaya 'ε 'yi, gwle ɔngblo 'la bole -o -a ni, 'bhe -o 'ezin- -kɔɔ mu a pe 'le 'tanji. -Yoo 'o winbɔ 'kaa 'o ge Krisi dɔza 'ε mεε mu 'kɔɔ -Jan 'Nrale- 'ε 'wo yrekpen- ɔnɔc, 'bhe -Jan 'Nrale- 'ε zen 'bhii- -lasiklɔɔ -gblen 'nrale- 'ε zen yrekpen- ɔnɔc gɔnε- 'la gbεεn-.

15 -Amasrɔyi 'o ɔkla Krisi a pe 'le, 'bhεε- 'woo- 'bhii- Krisi a -lasiklɔɔ -gblen 'nrale- do gbεεn- -Waanbhaa' ni. Mεε 'la zan mu -o -bhee zi 'ε ta, 'bhe 'pegee mεε 'la zan mu -o ni zi 'ε ta, 'yee- -lasiklɔɔ -gblen 'ε ten 'mu 'kpen ma.

16 Mεε 'la zan mu -o ni zi 'ε ta, 'yee- -lasiklɔɔ -gblen 'ε -yoo 'eyɔɔle 'mu yin zi, 'bhεε- -e sɔ -o dele-. 'Dun- mεε 'la zan mu -o -bhee zi 'ε ta, -a -gblen 'ε nra 'mu yin zi, 'bhεε- -e sɔ gele 'mu -le -si 'la 'ke -dan' 'laa -o 'bhe ma, 'bhe a zi 'ε ta. 'Bhεε-

* **2:13 2.13** 'Kee- san yre 'lεε- ma, Pɔlu 'laa nu -welε' -li Titi 'le 'ke 'bhe ge 'tenle- 'lεtre 'lεε- 'le 'srwaple- mi 'ε ma. 'Yee- 'lεtre 'le ple mi 'ε 'pegee -a -le 'srwaple- mi 'ε 'plen-, -e nu -welε' Mεεzan ye 'la gbεkpaa- -a -kɔɔ 'bhεε- 'le.

bhaaplenj 'ε -de 'gbu -la fanjan- sō 'bhe ye -gloon
'ε 'wole- ta εε?

¹⁷ 'Dunj- 'o mōc 'gbu -le sō 'bhe ye 'ε 'wole,
-amasrɔyi 'yee- -Waanbhaa' -le 'o 'winbwa-.
'Bheε- 'waa -o yaa -Jan 'Nrale- 'ε 'wo zii' -goli'
-glin zayi', 'bhii- mεε 'ke mu -o -a kle 'zi gōne- 'la
gbeεn-. Dρoɔn' 'yee- -Waanbhaa 'o mōc winbwa-
'yee- -Jan 'Nrale- 'ε 'woyre- nɔɔ- *Krisi 'tɔ 'yi.
'Bhela- -zayile, 'woo- -a wo 'zi 'o 'pegee Krisi a
'kpaledomaya 'ε 'yi, 'bhe 'pegee 'o 'kpee 'fleele-
'le 'yee- -Waanbhaa' -yre ɔla.

3

-Bhoolaya dree 'ε ta yewone mu

¹ 'N -janwoa 'bhe gbeεn- bhe, 'bhe 'yi -le dɔɔ 'o
mōc 'gbu maza -o 'ke 'o ge 'o 'gbu zrɔn 'lɛtre 'le 'o
'kɔɔ 'ka ba ye 'ezin- εε? 'Bheε- 'kaa- zi 'bhii- 'o ge
'ka ba ye 'o 'gbu zrɔn 'lɛtre 'le 'ka ni 'bhii- mεε 'ke
mu 'a ɔkla gōne- 'la gbeεn- bhe εε, taa- 'kaa- zi
'bhii- 'woo 'gbu dɔ 'lɛtre 'yrewo 'ka ma 'ke 'o 'bhe
zrɔn mεε -bhεεke' mu ni 'bhii- 'woo- 'ke Krisi a
winbɔwo mu -zeze 'gbu 'le εε?

² 'Lɛtre 'la 'bhe 'a zrɔn 'bhii- 'o mōc -o Krisi a
winbɔwo mu -zeze mu 'gbu 'le 'bhe -le 'ka mu
'gbu 'le. -A yɔɔndele -o 'o zru mu 'ε 'yi, mɔkpen'
sō -a dɔle-, 'bheε- mɔkpen' sō -a tapele.

³ Wlan 'gbu 'ε ni, 'ka mu 'gbu -le kpataakpa
'o mōc zrɔn 'lɛtre 'la Krisi 'bhe yɔɔndia- 'bhe
-le 'waa ye 'ε 'srɔyi. Waa yɔɔndele 'ke
'sewε yɔɔndεre -yi 'le, 'duŋ- -wa yɔɔndia- 'ke
-Waanbhaa' 'la -ya -yre ma 'bhe Lii 'Wenj 'ε 'bheε-
'le. Waa yɔɔndele vleppee' mu ta, 'duŋ- -wa
yɔɔndia- bhaaplenj mu -la zru mu 'ε 'yi.

4 'O 'kpale- -o 'bhεε- -jan 'ε 'yi Krisi 'srɔyi -Waanbhaa' -yɾε ɿla.

5 'Waa sɔ a pele- dɔɔ 'bhε 'seŋ -o 'o 'gbu ni 'ke 'o 'bhε ye 'lεε- wo, 'duŋ- 'waa- pε 'seŋ 'ε 'bhε da -Waanbhaa' -la ba.

6 'Yele- 'a ɿkla 'bhεε- 'o mɔɔ -swa klele- -yaa' yewone mu 'le -bhoolaya drεε 'ε ta. 'Bhε -bhoolaya drεε 'ε kli gbaanle laa -o *'Toŋ 'la -o 'bhε yɔɔndia- 'bhε ta, 'duŋ- 'bhε kli 'ε gbaanle -o Lii 'Weŋ 'ε 'bhεε- ta. 'Toŋ 'la -o 'bhε yɔɔndia- 'bhε ge mεε 'le ga a pε zi 'ε ta, 'duŋ- Lii 'Weŋ 'ε 'bhε -si 'la 'ke -danj' 'laa -o 'bhε ma 'bhεε- na mεε ni.

7 'Toŋ 'la 'bhε 'sεwεbhε mu 'ε 'yɔɔndεle -yaa vլεpee' mu ta, 'bhεε- 'ke 'bhε 'woye- -le -yaa 'ke mεε gelele ga a pε zi 'ε ta, 'bhε 'na bhla 'ε zi -Waanbhaa' 'kɔɔ Moizi ni 'yee- -Waanbhaa' a 'tɔbhɔleya -bhele' -yrayra 'ε 'pwεla- -a -yi. 'Bhεε- 'bhε Moizi wլεyi' 'ε mabɔɔla -asiikɔɔ Izraeli -nε mu 'ε waa -yaa 'sɔle -a wլεyi' 'ε -glinle'. 'Dunj- 'bhε 'tɔbhɔleya -bhele' -yrayra 'ε 'bhε 'laa -yaa 'ke -mɔpε' 'le.

8 'Ke 'Toŋ 'la 'bhε 'woye- -le -yaa 'ke mεε gelele ga a pε zi 'ε ta, 'bhε 'tɔbhɔleya -bhele' -yrayra 'ε 'yaa- 'bhε gbεεn- bhe, 'bhε 'yi 'tε, Lii 'Weŋ 'ε 'bhε 'woye- 'ε 'tɔbhɔleya -bhele' -yrayra 'ε gblaan -yi 'laa nu yale- -yaa' pε 'ε ni εε?*

9 'Toŋ 'la 'bhε 'woye- -le 'ke -Waanbhaa' a -kpan baalele bhaaplen ta, 'ke 'bhε a 'tɔbhɔleya -bhele' -yrayra 'ε 'yaa- 'bhε gbεεn-, Lii 'Weŋ 'la 'bhε

* **3:8 3.7-8** Pɔlu -o -bhoolaya gwe 'ε 'pegee -bhoolaya drεε 'ε dan 'zi 'eke- ma. -Bhoolaya gwe 'ε 'bhε kli gbaanle -yaa 'toŋ mu ta, 'duŋ- -bhoolaya drεε 'ε 'bhε kli gbaanle -o Lii 'Weŋ 'ε 'bhεε- ta.

bhaaplenj -lədɔɔ' -Waanbhaa' -yre 'yi, 'bhε a pε 'woye- 'təbhɔleya -bhele' -yrayra 'ɛ gblaan -yi 'laa nu yale- -yaa' pε 'ɛ ni ɛɛ?

¹⁰ Wlan 'ɛ ni, 'təbhɔleya 'la ɔbhia 'elwaleta -sɔ 'bhε gbεen- bhe, 'bhε 'laa -o 'ke -za 'kedo- 'kɔɔ 'le 'ke -wa -kpaa -zɔn 'təbhɔleya 'la -gbene 'yiya- -a ni 'yi 'bhε ma.

¹¹ -Amasrɔyi, 'ke 'kela 'yaa- 'ke 'kanpe- 'le 'bhε 'təbhɔleya 'ɛ 'yaa- bhi, 'kela 'bhε 'laa -o 'ke 'kanpe- 'le 'sekesek, 'bhε a pε 'təbhɔleya 'ɛ yaa nu 'kanle- 'kela 'bhε -o 'ke 'kanpe- 'le 'bhε a pε 'ɛ ta ɛɛ?

¹² 'O 'yrikpale -o 'bhε ta 'bhε gbεen- bhe, 'bhεla- -yile, 'waa gblaan mεε 'kedo- 'kɔɔ 'lɛɛ -Jan 'Nrale- 'ɛ 'woyre- nɔɔ-.

¹³ 'O mɔɔ laa -a kłe 'bhii- Moizi gbεen-. -E sɔ ɔklaa -a wleyi', 'kooko- -Waanbhaa' a 'təbhɔleya 'la 'yaa- -bhi 'zi -a wleyi', Izraeli mu 'ɛ waa 'bhε 'təbhɔleya 'la 'yaa- 'ke 'kanpe- 'le 'bhε 'liiyre- 'ɛ ye.

¹⁴ 'Dun- Izraeli mu 'ɛ -woo 'trɔn 'yi -dwa 'eglɔɔle -Waanbhaa' ma. -Amasrɔyi 'ali- -zɔn -li, 'ke -woo -bhoolaya gwe 'ɛ ta 'sewε 'ɛ tape 'zi, -yoo 'bhii- sɔ do 'la 'klale- -yaa Moizi ɔgblo ma 'bhε 'yansi -glɔɔn -la 'kpale- -o yikan' 'ɛ 'yre ta. 'Bhεε waa 'yee- 'sewε 'ɛ 'yima-. 'Bhε sɔ 'ɛ 'bhε 'laa sɔ gole- 'fɔke mεε ɔwlaa Krisi 'pegee bhaaplenj mu a 'kpaledomaya 'ɛ 'yi; 'yee- Krisi do -kplɛn -le sɔ 'bhε sɔ 'ɛ gole- mεε yikan' 'ɛ 'yre ta.

¹⁵ 'Ali- -zɔn -li, 'ke -woo Moizi 'sewε mu 'la ɔdia 'mu tape 'zi, -yoo 'bhii- sɔ 'klale -o yikan' 'ɛ 'yre ta; 'bhεε waa sɔ -o -yimale.

¹⁶ 'Dun- -a pele -o -Waanbhaa' a 'Sewε 'ɛ 'yi dɔɔ: «'Ke mεε 'la zan 'bhε zru 'ɛ 'niinaa- Mεezan ba,

'bhεε- -e -dwa -yaa' -jan 'ε ɬla, -e 'yee- ss 'ε go 'bhε zan 'ε yikan' 'ε 'yre ta.»

¹⁷ 'Duŋ- 'woo- -we 'zi Mεεzan 'la le, 'bhε -le 'ke -Waanbhaa' Lii 'Weŋ 'ε 'le. 'Bhεε- 'ke Mεεzan Lii 'Weŋ 'ε -yoo mεε 'oo mεε 'la zan zru 'yi, 'bhε zan bo 'bhε 'gbu ma.

¹⁸ -Kɔɔ' mu 'la 'kpen wleyi' tapwεle -o, 'kɔɔ-mu Mεεzan -Waanbhaa' a 'tɔbhɔleya 'ε zrɔn mεε mu 'ε ni -kpɔɔcɔɔ 'bhii- -dwaleŋ' pε 'kpen tapwε gɔne- 'la gbεen- gbaklata. 'Bhε 'yi Mεεzan Lii 'Weŋ 'ε -kɔɔ' zru mu 'ε mabɔɔ yi 'oo yi, 'kooko-kɔɔ' pwele- kλe 'yee- Mεεzan 'le. 'Bhε 'yi, -kɔɔ' go 'tɔbhɔleya do 'yi 'ezin-, 'bhεε- -kɔɔ' ge 'tɔbhɔleya -bhεεke' gblaan do 'yi. Mεεzan Lii 'Weŋ 'ε 'woye- 'ε -yoo 'bhεε- gbεen- bhe.

4

Pɔlu 'pegee -yaa' yewoyɔɔn tu 'ε -waa' yewogbεya

¹ 'O 'yrenklalawoa -Waanbhaa' ma, -e -yaa' -Jan 'Nrale- 'ε 'wole- 'ε gbεkpaa- 'o 'kɔɔ, 'bhεla- -zayile, 'o -gblozi' laa ga 'o ma.

² Bhaapleŋ mu -yraladɔ maza mu 'la 'kpen kλe gaanyi', 'woo -baŋwa 'mu 'kpen kλele 'yi. 'Bhεε- 'waa -dawli' maza mu kλe, 'bhεε- 'waa -Waanbhaa' a -Jan 'ε mabɔɔ. Drɔɔn' 'woo- wlan 'la 'pe zii' kpataakpa -Waanbhaa' -yre ɬla, 'ke wlan -le 'kεle- oo, 'ke bhla -le 'kεle- oo, bhaapleŋ 'tɔle- bhaapleŋ 'bhε 'bhε ye.

³ 'Bhεε- 'duŋ-, 'woo- -Jan 'Nrale- 'la 'wo zii', 'ke 'bhε bakanle laa -o kplankplan mεε 'ke mu -yre

'yi; 'bhε bakanle laa -o mεε 'la zan mu -o 'mu 'ni zi 'ε ta 'mu -la -yε 'yi.

⁴ 'Bhε zan mu 'ε waa -o kpa Zesu 'yi, -amasrɔyi *-Setran' 'la gbeblɔole -o 'drunyan 'lεε- ta, 'bhε -gblo ɔkpaa -o yikan' 'ε 'yε ta; 'kooko- waa sɔ Krisi a -Jan 'Nrale- 'ε 'bhε a 'tɔbhɔleya -lrele' 'ε 'bhigbεya 'ε 'yele. 'Yee- Krisi -le 'ke -Waanbhaa' bhɔɔma 'ε 'le.

⁵ Wlan 'ε ni, 'waa -o -Jan 'Nrale- 'ε 'wole- 'ε klε 'zi 'o 'gbu ma janwolele. 'Dunj- 'woo- Mεεzan Zesu Krisi a -Jan 'ε 'bhεε- 'wo zii', 'ke 'wa pe 'o 'gbu ma dɔɔ 'woo- 'kaa- yewone mu 'le Zesu -zayi'.

⁶ -Amasrɔyi -Waanbhaa' 'la -ya ɔpia dɔɔ: «'Tebhile klε -gblo 'ε 'yi!» 'Yee- -Waanbhaa' do 'kpo 'ε 'yele- 'tebhile ɔklaa -kɔɔ' zru 'ε 'yi, 'kooko- -Waanbhaa' a 'tɔbhɔleya 'la -yoo -bhi 'zi Krisi wleyi', 'o 'bhε dɔ 'o zru mu 'ε 'yi.

Pɔlu 'pegee -yaa' yewoυɔɔn mu 'ε ta -yren mu

⁷ 'Bhε 'tɔbhɔleya 'ε dɔle 'ε 'o 'kɔɔ 'bhε -o 'bhii- -naflo -gbεnε do 'la 'kpale- -o 'tre gbo mu 'yi. 'O mɔɔ 'la 'woo- 'bhε -naflo 'kwe 'ε 'si zii', fangan- laa -o 'o 'gbu ta, 'bhεε- 'woo- 'ke 'sιερε- 'le 'bhii- 'tre gbo mu gbεnε; 'kooko- mɔkpen' 'a ye 'bhii- 'bhε -gloɔya' -gbεnε 'lεε- 'bhε da -Waanbhaa' -la ba, 'bhεε- 'bhε 'laa da 'o mɔɔ 'gbu ba.

⁸ Bhaaplen mu -o -yren -gloɔn 'ε 'kpen kpa zii' 'o ta; 'dunj- 'o fangan- 'ε yaa yan. 'O zru ba 'tε -o; 'dunj- 'o 'yrikpale bo -Waanbhaa' -la ta.

⁹ -Woo' 'yrebateðɔ 'zi 'ke -o -yrenkpa' 'o ta; 'dunj- -Waanbhaa' laa 'a -baŋgo' 'o 'yi. -Woo' balaa' 'tre ma, 'bhεε- -woo' tafe; 'dunj- -Waanbhaa 'o 'lawlen-.

10 'Waati 'ε 'kpən ba, 'ke 'o -ja yre 'oo yre 'la ɬnɔɔ, -woo' deyre -la -glin 'zi 'bhii- -o Zesu ɬdia gɔnɛ 'la gbɛɛn-. 'Duŋ- -Waanbhaa' gbe -o ta, 'kooko- mɔkpen' 'a ye 'bhii- Zesu -o -a -yre ma 'o 'fle mu 'ε 'yi.

11 'Ali- 'woo- 'yre 'la ma bhe, -woo 'o deyre -la -glin 'zi 'tanji Zesu 'tɔ 'ε -zayi'; 'kooko- -wa ye 'bhii- 'yee- Zesu -o -a -yre ma 'o 'fle mu 'la 'mu -o 'ke gape 'le bhe 'mu 'yi.

12 -Woo 'o mɔɔ deyre 'la -glin 'zi bhe, 'bhɛɛ- 'duŋ-, 'bhe blaan kłe 'ka mu a pɛ bole -yre ma -si drɛɛ 'ε 'srɔɔwolele.

13 'Bhɛɛ- -Waanbhaa' -ləla' janwo mi 'ε do 'a pia -Waanbhaa' a 'Sewɛ 'ε 'yi dɔɔ: «'Mi 'ŋ 'kpalawoa -Waanbhaa' 'yi, 'bhela- -zayile 'mi -janwoa -a 'tɔ 'ε 'yi.» 'O mɔɔ 'o 'kpalawoa -Waanbhaa' 'yi 'ezin-, 'bhela- -zayile 'woo- -yaa' -Jan 'Nrale- 'ε 'wo zii'.

14 Wlan 'ε ni, 'o 'kpale- -o -a -yi 'bhii- -Waanbhaa' 'la Mɛɛzan Zesu -bwela gale ba, 'bhe -le nu 'o mɔɔ 'pegee 'yee- Zesu bwelɛ gale ba 'eke- 'yi 'ezin-, 'bhɛɛ- 'bhe -le nu 'o mɔɔ 'pegee 'ka mu 'pwelɛ- 'eke- zi Zesu 'lɛɛ.

15 'Woo- -za mu 'la 'kpən 'yikun zii', 'o 'mu kłe 'zi 'ka mu -la -zayi', 'kooko- -Waanbhaa' -yaa' -lileya 'ε zrɔn mɛɛ -bebe ni, 'bhɛɛ- 'bhe gbɛɛn- bhe, mɛɛ -bebe nu 'yee- -Waanbhaa' 'pubɔlɛ, 'bhɛɛ- -a 'tɔ 'ε baan' nu bhɔlɛ.

'Taawole 'kpaleyə ma

16 'Bhela- -zayile, 'waa -o 'o 'gbu -gbłɔzi' gale-. 'Ali- 'ke 'o 'fle 'lɛɛ- 'bhe -o 'sie zii', fanjan- drɛɛ -le dɔ 'zi 'o 'nii- 'ε ta yi 'oo yi.

¹⁷ -Amasrɔyi -yrɛn 'fientrɔnnɛ 'la 'bhɛ -o -kɔɔ' ta -zɔn, 'bhɛ nu 'kanlɛ-. 'Bhɛ -yrɛn 'ɛ blaan' nu klelɛ 'ke 'tɔbhɔleya -gbɛnɛ do 'la 'ke -danj' 'laa -o 'bhɛ ma -titi 'bhɛɛ- 'le; 'bhɛ gblaan -yiya' 'yee- -kɔɔ' ta -yrɛn 'fientrɔnnɛ 'lɛɛ- ni.

¹⁸ 'Bhɛ 'yi bhe, mɛɛ pɛ mu 'la ye -a -yrɛ 'le, 'o mɔɔ laa -o 'mu -glin 'zi. 'Dunj- mɛɛ laa pɛ mu 'la ye -a -yrɛ 'le, 'bhɛɛ- 'ke 'mu -o -Waanbhaa' ba, 'o mɔɔ -yrɛ -o 'mu -la ta. -Amasrɔyi -o pɛ mu 'la ye -o -yrɛ 'le, 'mu -o 'ke 'kanpɛ- 'le; 'dunj- mɛɛ laa pɛ mu 'la ye -a -yrɛ 'le, 'bhɛɛ- 'ke 'mu -o -Waanbhaa' ba, 'mu 'laa kan -titi.

5

¹ 'Fle 'la 'bhɛ -o 'o ma 'tre ta -ge, 'bhɛ -o 'bhii- so 'kpaa do gbeɛn-. 'Wa 'yaango- dɔɔ 'ke 'bhɛ 'siela- 'waati 'la ba, 'fɛ 'lrele- do dɔle -o 'o 'lɛɛ lafle' 'yi. Bhaaplenj mu laa 'bhɛ 'fɛ 'ɛ dɔle -o gbe 'le. 'Dunj- -Waanbhaa' 'gbu -le 'bhɛ -dwa. 'Bhɛ 'fɛ 'ɛ yaa so 'sièle -titi.

² 'Woo- 'saanige 'drunyan 'la 'yi -ge bhe, 'woo wisi' zii', -amasrɔyi -a -lrɔ -gbɛnɛ 'gbu -o 'o ma 'ke 'o ge -Waanbhaa' ba, 'bhɛɛ- -e 'waa- 'fle dreɛ 'ɛ kla 'o ta.

³ Wlan 'ɛ ni, 'ke 'o 'bhɛ 'fle dreɛ ɔklaa 'o ta 'waati 'la ba, 'o taflenj- 'laa nu bole.

⁴ 'Ke 'woo 'waa- 'tre ta 'fle 'lɛɛ- 'yi 'waati 'la ba, yi 'oo yi 'trebhɔ 'pegee wisile -le 'o ta 'ke 'kwe 'le. Yaa klelɛ 'bhii- 'fle 'la 'bhɛ -le 'o ma 'tre 'lɛɛ- ta -ge, 'woo- -a zi 'bhii- 'o 'bhɛ go 'o ma. 'Dunj- 'woo -a zi 'bhii- 'fle dreɛ 'la 'bhɛ -o lafle' 'yi, 'o 'bhɛɛ- kla 'o ta; 'kooko- 'waa- 'tre ta 'fle 'la 'bhɛ -o 'ke gapɛ 'le,

-Waanbhaa' 'bhe tabco 'ke 'fle dree 'la 'ke -danj' laa -o 'bhe 'si 'e ma -titi 'bhe 'le.

⁵ -Waanbhaa' 'gbu -le 'bhe 'fle dree 'e kla 'o ni. -E Lii 'Wenj 'la nnaa 'o ni, -e 'bheε - -dwa -za 'wlan mu 'la -e nu 'mu klelε 'o ni lafle' 'yi, 'mu 'yre 'leε pe le.

⁶ 'Bhela- -zayile, yi oo yi, 'woo zru do 'eglocole. 'Wa 'yaango- 'ke 'o bwa 'o 'fle 'leε - 'yi 'tre 'leε - ta -ge, 'o 'plengole -o Mεezan ma 'egboonle.

⁷ 'Woo- 'taawo zii' pe 'la 'o 'kpale- -o 'bhe 'yi 'bheε - zi, 'duŋ- 'waa- -o 'taawo zii' pe 'la 'o 'bhe ye 'o 'yre 'le 'bhe zi.

⁸ Yi 'oo yi, 'woo- zru do 'eglocole. 'Woo -a zi 'bhii- 'fle 'la 'bhe -o 'o ma 'tre 'leε - ta -ge, 'o go 'bhe 'yi, 'bheε - 'o gebole Mεezan Krisi -din.

⁹ 'Bhela- -zayile', 'ke 'o -gaa oo, 'ke 'o bwa 'e 'yre ma oo, 'woo- do 'zi 'eglocole, 'kooko- 'o -za so 'yee- Mεezan ni 'elwale 'pe.

¹⁰ -Amasroyi -koɔ' 'kpen nu gele dulale Krisi a -klu 'e 'le ma, 'bheε - e nu -koɔ' 'kpen 'kitikanle; 'kooko- -koɔ' 'kpen do do -za 'oo -za 'la kla 'drunyan ta -ge, 'kee- -kla -za 'wlan 'le oo, 'kee- -kla -za 'yɔɔ- 'le oo, -koɔ' 'bhe ma -sra 'sɔɔwo-.

Krisi -le -Waanbhaa' 'pegee bhaaplen mu kpa do ma

¹¹ 'Wa 'yaango 'bhii- -gblaanle' Mεezan -leε 'bhe -o 'ke -za 'wlan 'le, 'bhela -zayile 'wa kle 'zi gbe 'e 'kpen ma 'ke -yaa' -jan 'e do mεε mu 'e 'yi, 'bheε - 'ke -wa ye 'ke wlan 'le. 'Yee- -Waanbhaa' 'o mɔɔ 'gbu do kpataakpa, 'bheε - 'mi 'kpale- -o -a -yi 'bhii- 'ka mu 'gbu 'o mɔɔ do 'ezin- 'elrele 'ka 'gbu 'kpee.

¹² 'Waa -o 'bhε 'pe zi, 'kooko- 'woo 'gbu 'tɔbhɔ- 'ka 'yṛε ta 'ezin-, 'duŋ- 'woo- 'bhε 'pe zii' win 'la ma 'bhε -le dɔɔ 'ke 'ka sɔ 'ka 'wasowole 'o 'yi 'o 'woye- 'ɛ -zayi'. 'Ke 'bhε ɔkla, mɛɛ 'la zan mu -o 'gbu 'wasowo zii' 'kela 'yi 'pɛlili-, 'bhɛɛ- 'duŋ-, 'ke waa -o 'bhε 'le -o 'gbu 'kpée; 'ka sɔ -jan zikpale 'bhε zan mu 'ɛ ni gɔne- 'la gbɛɛn-, 'ka 'bhε dɔ.

¹³ Wlan 'ɛ ni, 'ke mɛɛ 'ke mu -o 'o 'ye zii' 'bhii- -kwani' mu, 'duŋ- 'waa -o 'bhε 'le, -Waanbhaa' a ye 'ɛ -zayi'. 'Bhɛɛ- 'ke -woo' ɔkwan mɛɛ kplankplan mu 'le, 'bhε -o 'ka mu 'gbu -la ma 'ke -trɔn 'le.

¹⁴ -Amasrɔyi 'o -za ɔswa Krisi ni gɔne- 'la gbɛɛn- 'bhε 'a kle 'bhɛɛ- 'o -za 'kpɛn kle 'sɔniya 'le 'o 'yi. 'O mɔɔ 'kpale- -o -a -yi 'bhii- 'ke 'yee- do -kpɛn -gaa -kɔɔ' 'kpɛn -zayi', 'bhε bhla 'ɛ ba, -yoo 'bhii- -kɔɔ' mu 'kpɛn 'pegee 'yee- -gaa 'eke- 'yi.

¹⁵ -E -gaa -kɔɔ' mu 'kpɛn ni, 'kooko- mɛɛ 'la zan mu -o 'mu -yṛε ma, 'bhε zan mu 'laa 'taawo 'mu 'gbu win ta 'ezin-; 'duŋ- -o 'taawo Krisi 'la -gaa, 'bhɛɛ- 'kee- -bwela, 'bhε a pɛ zru maza 'ɛ 'bhɛɛ- ta.

¹⁶ 'Bhε klɛgbɛya 'ɛ 'yi 'saanige, 'waa mɛɛ 'kedo- 'kpo kun -li bhaaplen a pɛ 'kungbɛya drɔŋ 'ɛ 'yi. 'Ali- 'ke 'elwaleta -sɔ 'o Krisi -kwan bhaaplen a pɛ 'kungbɛya drɔŋ 'ɛ 'yi, 'duŋ- 'saanige 'waa- kun -li 'bhε 'kungbɛya 'ɛ gbɛɛn-.

¹⁷ -Amasrɔyi 'ke mɛɛ do 'pegee Krisi 'kpale- -o do ma, 'bhε zan 'ɛ zru 'ɛ mabɔɔ, 'bhɛɛ- -e kle mɛɛ drɛɛ 'le. -A kleza gwe mu 'ɛ 'mu 'truŋwo-, 'bhɛɛ- -a kleza mu 'ɛ 'kpɛn kle 'edrɛɛle 'tɛ.

¹⁸ 'Bhε 'kpɛn da -Waanbhaa' -la ba, 'yele- -kɔɔ' mu 'pegee 'yee- 'gbu ɔkpaa do ma Krisi

'srɔyi. 'Bhεε- 'yele- 'yee- 'pegee bhaaplenj a 'kpaledomaya ye 'ɛ gbɛkpaa- 'o mɔɔ 'kɔɔ.

¹⁹ -Amasrɔyi 'yee- -Waanbhaa' 'gbu 'yaa- Krisi 'yi bhe, -e -yaa 'yee- 'pegee bhaaplenj mu 'kpeñ 'kpa zii' do ma. Yaa -yaa -o kleza -yɔɔ' mu 'ɛ bɔ 'zi -klɔsi 'yi. 'Bhεε- -ya -pia 'o ni dɔɔ 'o 'yee- 'pegee bhaaplenj a 'kpaledomaya ye 'ɛ 'wo.

²⁰ 'Bhɛla- -yile, 'o mɔɔ -o -janwo' zii' Krisi 'tɔ 'ɛ 'yi. -Yoo 'bhii- 'yee- -Waanbhaa' 'gbu -le zruwla 'zi mɛɛ mu 'ɛ 'kpee 'o mɔɔ -lilian' mu 'ɛ 'le. 'O -sromabɔ 'zi 'ka ni 'yee- Krisi 'tɔ 'ɛ 'yi dɔɔ -kaa 'to 'ke 'ka 'pegee -Waanbhaa' kpa do ma.

²¹ Krisi 'laa -za 'yɔɔ- do 'kpo klele, 'duŋ- -za 'yɔɔ- -kpan 'la 'yaa- nu baalɛ -kɔɔ' mu ta, -Waanbhaa' 'bhe balaa' 'a ta, 'kooko- -kɔɔ' mu 'pegee 'yee- Krisi a 'kpaledomaya 'ɛ 'yi, -kɔɔ' kle mɛɛ -ledɔɔle mu 'le -Waanbhaa' -yre 'yi.

6

¹ 'O klelawoa 'ke yewojoɔn mu 'le -Waanbhaa' ba, 'woo- -sromabɔ 'zi 'ka ni dɔɔ 'ka 'laa -yaa' -lileya 'ɛ 'sroɔwoza 'ɛ klele 'ke bhaama za 'le.

² -Amasrɔyi -Waanbhaa' 'a ɔɔpia dɔɔ:
 «'Mi 'a pε -lileya zrɔn 'waati 'ɛ 'bhɔle-, 'mi 'ŋ 'trɔnkpa- 'kaa- 'seri 'ɛ ɔɔla, 'bhεε- 'an 'lɛkun,
 'bhεε- 'mi 'ka -gwa -za 'yi 'bhe yi 'ɛ 'le.» 'Bhe 'yi bhe, -zɔn -le 'ke -Waanbhaa' a pε -lileya zrɔn yi kplankplan 'gbu 'ɛ 'le; 'bhεε- -zɔn yi 'ɛ 'bhe -le 'ezin- 'ka go yi 'gbu 'ɛ 'le -za 'yi.

³ 'Waa- -o -a zi 'bhii- mɛɛ 'kedo- 'kpo 'waa- ye 'ɛ 'tɔ 'yɔɔ- pe. 'Bhɛla- -zayile 'waa- -o -a zi 'bhii-

'o kle -Waanbhaa' a zi 'ε 'liitan pε 'le mεε 'kedo-
'kpo 'lεε.

⁴ 'Bheε- drɔɔn', 'wa kle 'zi gbe 'ε 'kpen ma,
'kooko- -woo' ye 'bhii- -Waanbhaa' a yewone
kplankplan mu 'le. 'Bhela- -yile, 'woo- -yren 'ε
'kpen -glɔɔn 'yikun zii' 'o zrubakpaa -gbene 'le,
'kee- ɔkla wisi' -gbɔɔ dɔza mu 'le oo, 'kee ɔkla
'trebhɔza mu 'le 'oo, 'woo- 'mu 'kpen 'yikun zii'.

⁵ -Woo' zita ɔzwan, 'bhε 'pegee -woo 'o ɔbwā
-kasø 'yi, 'bhε- -o mεε mu -lawlenna 'o ma. 'O
ye -glɔɔ -glɔɔn 'yɔɔ- 'ε 'kpen 'yikwan. Yidekleya
'pegee gbɔn yikunle, 'o 'mu 'kpen 'yikwan.

⁶ 'O 'taawogbεya mu 'ε bakanle -o, 'o
-Waanbhaa' dɔ, 'bhε 'pegee 'o zrubakpaale -o, 'o
zru lele, Lii 'Wer 'ε -yoo 'o zru mu 'ε 'yi, 'bhε
'pegee mεε mu -za sɔ 'o ni 'soniya -zeze 'gbu 'le.

⁷ 'O -Jan 'nrale- 'ε wo wlan ma, 'bhε 'pegee
-Waanbhaa' a -glɔɔya' 'ε 'le. 'O -ledɔɔleya -la kle
'waa- gwledanpε 'le 'o 'sɔɔnnii 'ε ba, 'bhε 'pegee
'o 'gbu ta gwledanpε 'le.

⁸ Mεε 'ke mu 'o 'tɔbhɔ-, 'bhε- -a 'ke mu 'o
mavεε 'ezin-. -A 'ke mu 'o 'tɔ wlan pe, 'bhε- -a
-bhεεke' mu -o 'o 'tɔ 'yɔɔ- pe 'ezin-. -Woo' ye 'bhii-
bhla pe mu, 'bhε- 'duŋ- 'woo- 'ke wlan pe mu -la
-le.

⁹ -Woo' glin 'bhii- waa 'o dɔ, 'bhε- 'duŋ-
mɔkpen' 'o dɔ. -Woo' ye 'bhii- ga mu, 'bhε- 'duŋ-,
'woo- 'o 'yre ma -li kpataakpa. -O -yrenkpa' 'o ta,
'bhε- 'duŋ- waa sɔ 'o dæle-.

¹⁰ -O wleyisriwoza kle 'o ni, 'bhε- 'duŋ- 'o
zrukpaale -o 'egbenele 'tanji. -Woo' ye 'bhii-
'kɔɔfleŋzan mu, 'bhε- 'duŋ-, 'woo- mεε -bhεεke'
-bebe mu kle 'zi pεzan mu 'le. -Woo' ye 'bhii- pε

'kedo- 'kpɔ 'laa -o 'o 'kɔɔ, 'duŋ- 'waa- pɛ -le 'ke pɛ 'kpɛn 'le.

¹¹ 'O 'yienii Korenti mu, 'o -janwoa 'ka ni kpataakpa, 'bhɛɛ- 'waa -za 'kedo- 'kpɔ gaanlɛ 'ka ma -titi.

¹² 'Ka mu 'gbu -za sɔ 'o ni 'o zru 'ɛ 'kpɛn 'le, 'bhɛɛ- 'duŋ- 'ka mu laa 'o mɔɔ -vavadɛ.

¹³ 'Bhɛ ya 'ɛ 'yi, 'mi -o -janwo' zii' 'ka ni 'bhii- -nɛ dɛ do -janwo' -a -nɛ mu ni gɔnɛ- 'la gbɛɛn-. 'Duŋ- 'ka mu 'ezin-, 'o -za 'sɔ 'ka ni, -ka 'ka zru 'ɛ 'liiploo- 'o ni, 'bhɛɛ- 'ka 'laa 'ka 'kpee gaanlɛ 'o ma -titi.

Mɛɛ 'la zan mu laa -Waanbhaa' dɔ 'mu 'pegee Zesu 'yi mu dɔ laa sɔ klele- 'eke- ta -za 'yɔɔ- 'yɔ-

¹⁴ Mɛɛ 'la zan mu laa -o kpa -Waanbhaa' 'yi, 'ka 'pegee 'mu laa wlale -za do ma. Taa- -lɛdɔoleyɛ 'pegee -yɔɔya' -o do εε? Taa- 'tɛbhile 'pegee -gblo -o do εε?

¹⁵ Krisi 'pegee Beliali 'sɔ 'kpale do ma 'nale- -a ma εε? Taa- mɛɛ 'la zan 'e kpa -Waanbhaa' 'yi, 'bhɛ 'pegee mɛɛ 'la zan laa 'e kpa -Waanbhaa' -yi -waa' -za 'ɛ -dele 'eke- ta εε? *

¹⁶ -Waanbhaa' Gba 'Fɛ -Gbɛnɛ 'ɛ 'pegee yo mu -o do εε? -Amasroyi -Waanbhaa' 'la -ya -yre ma 'o mɔɔ 'fɛ 'ɛ 'bhɛ -le 'ke -a gba 'fɛ -zeze 'gbu 'ɛ 'le, 'bhii- 'yee- -Waanbhaa' 'gbu 'a ɔ̄pia gɔnɛ- 'la gbɛɛn- dɔɔ:

«'Mi nu yaale -o plɛŋ-, 'bhɛɛ- 'ŋ nu klele -o ba 'ke -o -ja yre 'oo yre 'la ɔ̄nɔɔ.
 'Mi nu klele waa -Waanbhaa' 'le, 'bhɛɛ- 'woo- nu klele 'mi a pɛ mɛɛ mu 'le.»

* **6:15 6.15** -Setran' 'tɔ -le 'ezin- Ebre wli 'ɛ 'yi Beliali

17 'Bhεla- -zayile, Mεεzan -Waanbhaa' pe 'ezindɔɔ:

«Ka 'ka go -o pleŋ-; 'bhεε- -ka 'ka 'pleŋgo- -o ma.
 'Ka 'laa 'kunlε- pe 'la 'bhe 'laa -o 'weŋ 'bhe ma.
 'Ke 'ka 'bhe ɔkla, 'bhεε- 'mi nu 'ŋ gbeđɔle 'ka ɔla
 'tε.

18 'Mi nu klεle 'ka Dε 'le,
 'bhεε- 'ka mu nu klεle 'mi gbe mu 'pegee 'mi 'lu mu
 'le.

*Mεεzan -Waanbhaa' 'Seŋkpenzan 'a ɔpia 'bhεε-
 gbeεn- bhe.»*

7

1 'N 'yienii mu, -Waanbhaa' 'a 'liiwli- nalawoa
 -za mu 'la ta -kɔɔ' ni 'bhe gbeεn- bhe, 'bhεla-
 -zayile, -kɔɔ' -kɔɔ' 'fle mu 'ɛ 'pegee -kɔɔ' zru mu
 'ɛ klε 'weŋ 'ke -kɔɔ' go 'triŋdɔ- maza 'tɔle- 'triŋdɔ-
 maza 'bhe 'yi. -Kɔɔ' dɔ klεn 'ke -kɔɔ' klεle 'weŋ
 'ɛ 'lepale klε, 'bhεε- 'ke -kɔɔ' 'taawo- -Waanbhaa'
 a -lεεgbblaanya 'ɛ 'yi.

Pɔlu zrukpaaza

2 -Ka 'ka zru mu 'ɛ 'liigo- 'o ni, 'bhεε- 'o -za
 'sɔ 'ka ni 'ka 'kpee! 'Waa 'siεlε- mεε 'kedo- 'kɔɔ
 ba, 'bhe 'pegee 'waa mεε keto- 'kɔɔ ŋgblo 'siεlε-,
 'bhεε- 'waa mεε 'kedo- 'kɔɔ tabhlele.

3 'Naa -o 'bhe 'pe zii' 'ka 'tɔ 'yɔɔ- pe zayi' 'dε,
 'duŋ- 'mi 'a ɔpia 'ka ni 'elwale gban dɔɔ 'ka -za sɔ
 'mi ni 'egbεnεle 'kee- kan -a -dan' ta. 'Ka 'sɔgbεya
 -yɔɔ' 'ɛ 'kɔɔ 'o ni, -asiikɔɔ pe 'kedo- 'kɔɔ 'laa sɔ
 -kɔɔ' 'plengole 'eke- ma; 'ali- yaa dɔ ga 'kpee 'ke
 'bhe 'bhe klε.

4 'Mi 'gbu 'kpale- -o 'ka 'yi 'egbεnεle, 'mi sɔ 'ŋ
 -baale' 'ka mu 'yi. 'N 'yoo- -yrεn mu 'la 'kpen 'yi

-gε bhe, 'duŋ- 'fuudɔle -o 'ŋ ta, 'bhεε- 'ŋ zrukpaale -o 'kee- kan -a -daŋ' ta.

⁵ Wlan 'ε ni, -a 'san 'ŋ nule 'ε ma Masedwani -wa 'ε ta -gε, 'waa 'o 'yitrebatedɔ 'zi gbe 'ε 'kpeŋ ma. Mεε 'ke mu -o gwledan 'zi 'o ba, 'bhεε-gblaan -o 'o zru 'yi.

⁶ 'Duŋ- -Waanbhaa' 'la 'fuudɔ- mεε 'la zan mu -gblozi' gale -o 'mu ta, Titi 'nulawoa, -e 'fuudwa-'o ta.

⁷ Titi 'nule- do -kplεn 'laa klεlε 'fuudɔpε 'le 'o ta. 'Duŋ- -ya ɔpia 'o ni dɔɔ 'kaa- ɔkwān 'elrele gɔne- 'la gbεεn- 'bhε 'fuudwa -a ta. 'Bhεε-ya ɔpia 'o ni 'ezin- dɔɔ 'ŋ 'ye -lrɔ -o 'ka ma 'egbenεle, 'bhε 'pegee -za mu 'la ɔtian 'ŋ ma, 'mu 'ka wleyisriwoa, 'bhεε- 'ka 'an -za -vavadε. 'Bhεla- -zayile 'mi a pε zrukpa' 'bhε -o 'egbenεle.

⁸ 'Ali- 'mi 'lεtre 'la ɔkpaa 'ka ni, 'ke 'bhε 'ka wleyisriwoa, 'bhε 'laa -zadɔwεε dɔlε 'mi ma -titi. 'Bhεε- 'duŋ-, 'an 'yelawoa 'bhii- -e 'ka wleyisriwoa 'waati sa, 'bhεε- -zadɔwεε -dwa 'mi ma 'te.

⁹ 'Duŋ-, 'mi zrukpaale -o -zɔn. 'Ka 'ka wleyisrilawoa 'bhε 'laa -o 'ke 'mi zrukpaaza 'le. 'Duŋ- 'kaa- wleyisriwoza 'ε 'bhɔlawoa 'ka ba, 'bhεε- 'ka 'ploola- 'ka 'joo 'yɔɔ- mu 'ε ma, 'bhε -za 'ε 'bhε -le 'mi zrukpaaza 'le -zɔn. 'Kaa-wleyisriwoza -bεŋwa 'ke -Waanbhaa' zru maza 'ε 'le; 'bhε -la ma -le 'o -za 'la ɔkla 'ka ni, 'bhε 'laa klεlε -za 'yɔɔ- 'le.

¹⁰ Wlan 'gbu 'ε ni, wleyisriwoza 'la da -Waanbhaa' ba, 'bhε -le 'a klε 'bhεε- bhaaplen ploo -za 'yɔɔ- ma, 'bhεε- -ya 'joo 'ε mabɔɔ; 'bhε klεgbεya 'ε 'yi bhe, 'bhεε- -e go -za 'yi. 'Bhε

wleyisriwoza -gloɔn 'ε 'bhε 'laa -zadɔwεε dɔ mεε ma. 'Dunj-, 'drunyan 'yi wleyisriwoza 'ε, 'bhε -le 'ke mεε niρε 'pegee mεε dερε 'le -Waanbhaa' -yɾε 'yi, -amasrɔyi bhaapleŋ laa ploo -yaa' -za 'yɔɔ- 'ε ma.

¹¹ 'Yee- wleyisriwoza 'la da -Waanbhaa' ba -e -za mu 'la ɔkla 'ka zru mu 'ε 'yi -ka 'mu -glin doo! -E 'ka ɔsi 'ε mabɔɔla -zɔn, 'bhεε- 'ka -o -Waanbhaa' a -za 'ε 'kun zii' 'elrele; -e -zadɔwεε -dwa 'ka ma. -Za la 'ka zru ma; 'bhεε- 'ka gblaan -za 'yɔɔ- klele -lεε. 'N 'ye -lrɔ -o 'ka ma, 'bhεε- 'ka -o dɔ 'zi 'eglɔole -Waanbhaa' a zi 'ε ta. 'Bhεε- 'ka takanle -o -za 'yɔɔ- 'ε 'krowo zayi'. 'Kaa -zrɔnna zrɔngbεya 'ε 'kpen 'yi 'bhii- 'ka kleza laa -yaa 'yee- -za 'ε 'le.

¹² 'Mi 'lɛt̩rε 'la ɔkpaa 'ka ni, 'naa klelε mεε 'la zan -za 'yɔɔ- 'ε ɔkla, 'bhε 'pegee 'yee- -za 'yɔɔ- 'ε ɔtian mεε 'la zan ma, 'mu do -kplen 'kaama- 'Dunj-, 'mi 'a ɔkpaa 'ka ni, 'kooko- 'o -za -o 'ka 'kɔɔ 'egbenεle gɔnε- 'la gbεen- -Waanbhaa' -yɾε 'yi, 'ka 'kpen 'bhε dɔ.

¹³ 'Bhela- -zayile, 'ka -za 'la ɔkla 'bhε 'fuudwa- 'o ta. 'Ka 'fuu la 'bhε -dwa 'o ta, 'bhε 'pegee 'ka fangan- 'la -dwa Titi ta, 'bhεε- -a zrukpaale 'la -daa 'ka ba ye, 'bhε 'o mɔɔ a pe zrukpaα' 'ε baan' ɔklaa -a ba.

¹⁴ 'Ke 'mi 'gbu 'ŋ 'wasowoa sa 'ka mu 'yi -a -yɾε ma, 'ka 'laa -yraladɔlε 'ŋ ma. 'O -jan 'la wo 'ka ni 'tanji wlan ma, 'bhε 'pegee 'woo 'waso sa 'la ɔwoa 'ka mu 'yi Titi 'yɾε ma, 'bhε 'a -zrɔnna 'bhii- 'zoo 'yaa- 'o zi 'bhε klelele.

¹⁵ -Ayile -zɔn, 'ka za 'sole- -o Titi ni 'egbenεle; -amasrɔyi 'ke -ya 'kpeeledaan 'ka mi 'wojan- 'ε

'kl̩sikwan g̩nε- 'la gbεεn- 'bhε ma, 'bhε 'pegee 'kaa 'cieya- ɿkla 'ke 'ka -gasi -gbεnε kpa a -lεs g̩nε- 'la gbεεn-, 'ka 'sɔniya 'ɛ baan' 'kla zii' -a ba -a 'kppee.

¹⁶ 'Mi 'duŋ-, 'ŋ zrukpaale -o 'ezin- 'egbεnεle, -amasrɔyi 'mi sɔ 'ŋ 'kpale- 'ka mu 'yi -za 'ɛ 'kpεn 'yi.

-Gɔli' 'KPAZA- 'EKE- TA ZERUZALEMU ZESU 'YI MU 'ɛ NI

8

*Masedwani 'kleen 'yi Zesu 'yi mu 'ɛ -waa' -gɔli'
'kpaza- 'eke- ta*

¹ 'N nεnε- mu, -Waanbhaa' ɿlia Masedwani 'kleen 'yi Zesu 'yi mu 'ɛ ma g̩nε- 'la gbεεn-, 'woo-
zan 'bhε -za 'ɛ 'wole- 'ka ni.

² 'Trebhɔ -gbεnε mu -yaa -o ta. 'Duŋ- zrukpaā'
'la 'yaa- -o -yi -daŋ' 'laa -yaa 'bhε ma. 'Ali- -waa'
'kɔɔflenya 'ɛ 'yi, -o -dwa -a -la 'ke -o -gɔli' -bebe
kpa 'eke- ta, 'bhεε- -o bhɔ Zeruzalemu Zesu 'yi
mu 'ɛ ba 'bhε 'le.

³ 'Mi 'gbu -o 'bhε 'sre 'le, 'bhεε- 'ŋ sɔ -a pele dɔɔ
-o gbe -swa -goli' yεke- 'la 'sρɔɔwole ta, -o 'bhεε-
ɿnaa. 'Ali- 'o yri -yaa gɔli' yεke- 'la ta -o -pinaa'
'bhε ta. Yaa klele 'bhii- mεs -le 'bhε ɿwlaa -o zi,
'duŋ- -o 'gbu -le 'bhε ɿnaa -o 'gbu zru ma.

⁴ -Woo' matedwa -sromabolele 'o ni dɔɔ 'o -dwa
-a -la 'ke -o sɔ bhɔle -Waanbhaa' a mεs 'weŋ mu
'la -woo Zeruzalemu 'mu ba.

⁵ -O -za 'la 'bhε ɿkla, 'bhε 'kaan- 'o mɔɔ -yri
-yaa -za yεke- 'la klele ta -o 'kɔɔ 'bhε ta: -woo
'gbu ɿnaa 'elwale 'pe Mεεzan Zesu ni, 'bhεε- -woo

'gbu ॥twa 'o mɔɔ 'kɔɔ 'ezin-, 'bhe -za 'ε 'kpɛn -daa
-Waanbhaa' zru maza 'ε 'bhɛɛ - ba.

Pɔlu a mɛɛ -liawli' kɔɔ -gloɔya' ba zayi'

⁶ 'Bhɛla- -zayile, 'o -sromabwa Titi ni dɔɔ -e ge
'ka ba ye, 'kooko- -e ye -lrele' 'la zisaan- 'ke -ya
pe 'ka ni 'ka -gɔli' 'kpa 'eke- ta, -e ge 'bhe ye 'ε zi
'kee- 'bhe 'leyan-.

⁷ 'Bhe ya 'ε 'yi, 'ka -o mɔkpɛn' 'lɛɛ -za 'kpɛn
'yi: 'e pe 'kpaleyə 'yi oo, -janwo' gbeyə 'yi oo,
-zadɔleya 'yi oo, -za 'kpɛn -vavadəle 'yi oo; 'bhɛɛ
'o -za sɔ 'ka ni 'egbenele. 'Bhɛɛ- 'duŋ-, -ka dɔ
'ezin- klen 'ke 'ka klɛ mɔkpɛn' 'lɛɛ -za 'brɛɛ -gloɔn
'lɛɛ - klɛle 'yi.

⁸ 'Naa -a zi 'bhii- 'kaa klɛ kpajma. 'Duŋ- Zesu
'yi mu -vin mu 'ε -woo 'kɔɔpɛ- mu 'ε ॥naa gɔne-
'la gbɛɛn- blaale-, 'mi -o 'bhɛɛ- -jan 'ε 'wo zii' 'ka
ni drɔŋ. 'N 'bhe 'wo zii' win 'la ma, 'bhe -le dɔɔ
'ke 'ka mu sɔ a zrɔnle- 'ka klɛgbeyə 'ε ma 'bhii-
'kaa- pe 'sɔniya 'ε 'bhe -o 'ke wlan 'le.

⁹ -Amasroyi -kɔɔa' Mɛezan Zesu Krisi 'bhe a
-lileya 'ε -zrɔnna -kɔɔ' ni gɔne- 'la gbɛɛn-, 'ka
'gbu 'bhe dɔ. 'Tɔbhɔleya -yaa -a 'kɔɔ, 'bhe 'pegee
-e -yaa' pe 'kpɛn zan 'le lafle' 'yi, 'duŋ- 'ka mu
'zayi' -e -nwa -a 'gbu klɛle 'ke -yren ma mɛɛ 'le
'tre ta -gɛ, 'bhɛɛ- -e -gaa, 'kooko- 'ka klɛ pezan 'le
-Waanbhaa' -yre 'yi.

¹⁰ 'Bhe ya 'ε 'yi bhe, 'mi -o 'ŋ 'gbu 'kppeejan- -la
wo zii' 'ka ni 'yee- -za 'ε ta; 'bhɛɛ- 'mi pe dɔɔ: 'Ka
-za 'la klɛle zisaan- lɛɛlii 'ε 'le, -ka ge 'bhɛɛ- -gloɔn
klɛle 'ε zi. 'Ka mu, 'ka laa klɛle -a ॥lwa klɛ mu
'te 'le, 'duŋ- -a klɛ -lrɔ -dwa 'ka mu 'la ma 'elwale
'pe, 'bhɛɛ- 'kaa ॥kla.

11 'Ka 'yee- -za 'la zisaan- 'ka zru 'ε 'kpeñ 'le, -ka dɔ klen 'ke 'kaa 'leyan- 'ka zru 'ε 'kpeñ 'le 'ezin-, 'ke 'bhε -bεŋgole klε 'ka 'fuu sɔ -za yεke- 'la klele ta 'bhεε- 'le.

12 -Amasrɔyi, 'kee- pε na 'e zru -lrele' 'le, 'bhε -le sɔ -Waanbhaa' ni. 'Bhεε- 'duŋ-, 'kee gbeſwape 'la 'nale- ta, 'bhε -le sɔ -a ni 'ke 'bhε kan 'e gbe laa 'sɔle- pε 'la 'nale- ta a ni 'bhε ta.

13 'Naa 'pele- dɔc 'ka 'ka 'gbu klε 'kɔɔfleŋzan mu 'le 'ka 'bhɔ zayi' mεε -bhεεke' mu ba. 'Mi -o -a zi 'bhii- 'kaa klε, 'kooko- 'ka 'kpeñ 'kɔɔpε- mu 'ε sɔ 'eke- ni.

14 -Zɔn 'ka mu 'kɔɔ 'pale- -o, 'bhεε- 'bhε 'seŋ -o 'ka ni 'ke 'ka bhɔ 'kɔɔfleŋzan mu ba. 'Bhεε- yi 'la ta, 'ke pε 'kedo- 'kpo 'laa -o 'ka mu 'kɔɔ, 'bhεε- 'ke 'woo- mu 'kɔɔ 'pale- -o, -o nu 'sɔle- bhole- 'ka mu ba. 'Ke 'bhε ɔkla, 'ka 'kpeñ nu klele do 'tε.

15 'Bhε klε 'bhii- -a yɔɔndεle -o -Waanbhaa' a 'Sewε 'ε 'yi gɔne- 'la gbeſen- dɔc:

«Mεε 'la zan 'bhε pε 'sre 'wloola-, 'bhε a pε 'ε -vin 'laa bole;

'bhεε- mεε 'la zan 'bhε pε sa -wloola, 'bhε 'kɔɔpε- 'ε yaa 'kaanle-.»

Titi 'pegee -a madɔ mu

16 'Mi -Waanbhaa' 'pubɔ-, -amasrɔyi -e 'ka mu -vavadez zruwlaa- Titi 'kpee 'bhii- 'mi 'ka mu -vavadez gɔne- 'la gbeſen- bhe.

17 'O -jan 'la ɔwoa -a ni, -e -dwa 'bhε ɔla. 'Bhεε-droɔn', 'ka -za 'la -ya 'kɔɔ 'eglɔole bhe, -ya -dwa -a 'gbu 'kpee 'kaa -e gele- 'ka ba ye.

18 'Woo- 'yee- Titi 'pegee 'o neɛnε- 'bhεεke do winbɔ 'zi 'ka ba ye. 'Bhε -kɔɔ' neɛnε- 'ε 'bhε -o

Krisi a -Jan 'Nrale- 'ε 'wo zii' gɔnε- 'la gbεεn-, Zesu 'yi mu 'ε 'kρεn -o -a 'tɔ wlan 'pe 'zi 'bhε ma.

19 'Bhε trala 'ezin-, Zesu 'yi mu -lε mu 'ε 'kρεn 'yee- 'o nεεnε- 'ε makwan- 'kaa -e ge 'o zi 'bhε ye -lrele' 'ε wo 'taa 'ε ta. -E nu bhɔlε 'o ba 'o -gɔli' yεke- 'la 'srɔɔwoa- 'bhε 'yicienlele. 'Woo- 'bhε ye 'lεε- 'wo zii' 'yee- Mεεzan -Waanbhaa' 'tɔ 'bhɔ zayi'; 'bhε 'pegee 'wa zrɔn 'zi 'bhε klegbεya 'ε ma 'bhii- 'woo- -a zi 'bhii- 'o 'bhɔ 'o nεεnε- mu 'ε ba.

20 'Woo- 'bhε 'kρεn klε 'zi 'bhε gbεεn- bhe, -amasrɔyi 'waa -o -a zi 'bhii- -o -layrε -srɔɔwo' 'o ta -za 'kedo- 'kρɔ 'yi 'yee- -gɔli' 'lεε 'kungbεya 'ε ma, -amasrɔyi -gɔli' sa laa 'kele-.

21 -Amasrɔyi 'woo- -za 'brεε -la kleyrε -glin 'zi, 'waa -o 'bhε -glin 'zi Mεεzan -Waanbhaa' do -kplεn 'yε 'yi, 'duŋ- 'woo- 'bhε kleyrε -glin 'zi 'ezin- bhaapλεŋ mu -la -yε 'yi.

22 'Woo- 'o nεεnε- yaga mi 'la 'kpa zii' -o ba; 'o 'bhε 'yreglinna 'ke 'o ye -gloɔn 'ε 'kρεn kpa -a ta, 'duŋ- -ya 'kρεn ɔkla -a zru 'ε 'kρεn 'le. 'Bhεε- 'saanige 'ezin-, -a zru 'ε 'kρεn 'nale- -o -Waanbhaa' a ye 'ε 'bhεε- ni 'ke 'bhε kan 'elwale pε 'ε ta, -amasrɔyi -a 'kpale- -o 'egbεnεle 'ka mu 'yi.

23 'Kee- ɔbwa Titi a pε 'ε ta, 'bhε -o 'η 'madɔ- mi 'pegee 'η yewoyɔɔn 'le 'ka mu ba. 'O nεεnε- -vin mu 'la 'mu -o ge 'zi 'a zi, Zesu 'yi mu 'ε 'kρεn -le 'mu 'winbwa-.

24 'Bhela- -zayile, -kaa zrɔn -o ni 'bhii- -o -za sɔ 'ka ni 'egbεnεle, 'kooko- Zesu 'yi mu 'la 'mu -o winbwa-, 'mu 'a 'yaango- 'bhii- 'zoo 'yaa- 'o zi 'ke 'woo baa 'ka 'yi.

9

Bhɔza Zeruzalemu Zesu 'yi mu 'ɛ ba

¹ 'Ka nu -gɔli' 'la 'kpale- 'eke- ta, 'bhεε- 'ka bhɔ Zeruzalemu Zesu 'yi mu 'ɛ ba 'bhε 'le, 'mi 'a ɔya 'bhii- win laa -o 'bhε ma 'ke 'ŋ 'sεwεdε 'ka ni 'bhε ba -zayi'.

² -Amasrɔyi 'ka 'yriwlale -o 'bhε -za 'ɛ klele ma gɔne- 'la gbεεn-, 'ŋ 'bhε dɔ. 'Mi 'yaa- 'ŋ -baa 'zi 'ka mu 'yi 'bhεε- -zayi' Masedwani mεε mu 'ɛ 'yre ma 'ke 'an pe -o ni dɔɔ: «'Kee- san lεεlii, 'ka mu Akayi 'kleen 'yi Zesu 'yi mu 'ɛ, 'ka 'yriwlale -yaa 'ke 'ka bhɔ -Waanbhaa' a mεε 'weŋ mu 'la -woo Zeruzalemu 'mu ba.» 'Ka 'bhε -za 'ɛ klele -vavadia gɔne- 'la gbεεn-, 'bhε zruwlaa- 'ezin- mεε -bebe 'kpee.

³ 'Bhεε- 'duŋ-, 'ŋ 'yoo- -kɔɔ' nεεnε- mu 'la 'winbɔ- 'zi 'ka ta ye, 'kooko- 'ŋ 'ka 'tɔlabhwa -o -yre ma, 'bhε 'laa kle bhaama za 'le. 'Duŋ- -ka dɔ kleŋ, 'kooko- 'ka 'yriwlale bo 'sani- -o nule plen- 'bhii- 'an ɔpia -o ni gɔne- 'la gbεεn-.

⁴ 'Ke 'bhε 'laa klele, 'ke -kɔɔ' nεεnε- Masedwani Zesu 'yi mu 'la ɔnwa 'ŋ zi 'ka ba ye, 'bhεε- 'ke waa 'ka 'yriwlale yelε, 'ŋ 'yoo- -gblaan 'zi -za do -la -lεε dɔɔ 'o mɔɔ 'la 'kpale- -o 'ka 'yi, -yrala' nu dɔlε 'o ma, 'bhεε- -e nu klele 'ka mu 'gbu ma -yrala' 'le 'ezin-.

⁵ 'Bhela- -zayile, 'mi 'ŋ 'kpeeledaan, 'bhεε- 'an ɔya zi 'le 'ke 'ŋ -sromabɔ 'ŋ nεεnε- mu 'lεε- ni, 'bhεε- -o kan -so 'ŋ 'lεε 'ke -o ge 'ka ba ye; 'kooko- 'ka -gɔli' 'la 'naza- ɔpia, 'ka 'bhε -za 'ɛ 'yrebago 'sani- 'ŋ 'nule- plen- 'ka ba ye. 'Ke 'bhε ɔkla, -e nu klele 'bhii- 'kaa ɔnaa 'ka zru 'ɛ 'kpen 'le, 'bhεε- 'ka 'laa 'nale- 'klin 'yi.

6 'Bhεε- -ka -za 'lεε- 'bhε dɔ 'ka 'kpee dɔɔ: 'Ke mεε 'la zan gba sa ɔkpaa, 'bhε zan nu pεbhaa sa -la -srɔɔwɔlε. 'Ke mεε 'la zan gba -gbεnε ɔkpaa, 'bhε zan nu pεbhaa -bebe -la 'srɔɔwɔlε.

7 'Ka 'kpen do do -gɔli' yεke- 'la 'nale- -dwa 'ka 'kpen do do 'kpee, -ka 'bhεε- 'na. 'Ka 'laa 'nale klin 'yi, 'bhε 'pegee kpajma. -Amasrɔyi mεε 'la zan pε na 'bhε zrukpaale 'le, 'bhε zan -la -za sɔ -Waanbhaa' ni.

8 'Ke 'ka pε -naa 'bhε gbεen- bhe, 'bhε 'seŋ -o -Waanbhaa' ni 'kee- -za 'wlan -gloɔn 'ɛ 'kpen kle 'ka ni, 'kooko- 'waati 'ɛ 'kpen ba 'ka maza -o pε 'oo pε 'la ma 'ka 'bhε 'srɔɔwo-, 'ke 'ka 'kɔɔ pa 'kele- 'ezin-, 'bhεε- 'ka sɔ -za 'wlan -gloɔn 'ɛ 'kpen klele-.

9 'Bhii- -a yɔɔndele -o -Waanbhaa' a 'Sεwε 'ɛ 'yi gɔne- 'la gbεen- dɔɔ:

«Mεε 'la zan gbe ta -o taataa 'bhε pε na 'kɔɔfleŋzan mu -la ni, 'bhεε- -ya pa -o ta.

'Bhεε- -yaa' wlanya 'ɛ -daŋ' 'laa -o 'bhε ma -titi.»

10 -Waanbhaa' 'la gba 'kpa pεbhε mu na gba 'kpa mi 'ɛ ni, 'bhε 'pegee 'ke -ya -lεbɔ' pεbhle na -a ni, 'yee- do 'kɔɔ 'ɛ nu 'ka maza -o pε 'oo pε 'la ma 'bhε 'nale- 'ka ni, 'bhεε- -e 'ka 'kɔɔ pa 'kele-, 'kooko- 'ke mεε 'la zan mu mazadwa 'ka ma, 'mu sɔ pε -bebe 'srɔɔwɔle 'ka 'kɔɔ.

11 -E nu -za 'wlan -gloɔn 'ɛ 'kpen klele 'ka ni, 'kooko- 'ka sɔ mεε -vin mu 'ɛ gbale- pε ba 'waati 'ɛ 'kpen ba. 'Ke 'o ɔnwaa, 'bhεε- 'ka -gɔli' 'la ɔkpaa 'eke- ta, 'ke 'o 'bhε 'lenaa- 'waati 'la ba, mεε -bebe nu -Waanbhaa' 'pubɔlε, 'bhεε- -wa 'tɔbhɔ- 'kaa- 'bhɔŋbapε 'ɛ -zayi'.

12 -Amasroyi 'ka nu -goli' 'la 'kpale- 'eke- ta, 'bhe laa nu klele -Waanbhaa' a mεε 'weŋ mu 'ε maza -yanwore drɔŋ 'le; 'duŋ- 'bhe nu -a klele 'bhεε- mεε -bebe nu 'pubo- 'seri klele -Waanbhaa' ni.

13 'Kaa- 'bhɔŋbapɛ 'la 'o nu 'bhe 'lenale Zeruzalemu Zesu 'yi mu 'ε ni, 'bhe nu a zrɔnle mεε mu ni 'bhii- 'ka blɔɔle 'la -yoo -Waanbhaa' ma 'bhe -o 'ke wlan 'le. 'Bhe ɔnɔ Zesu 'yi mu 'ε nu -Waanbhaa' 'tɔbhɔle 'bhe ma, 'bhεε- -o nu a yele 'bhe ma 'bhii- 'kaa- pelawo zii' dɔɔ 'ka 'kpale- -o Krisi a -Jan 'Nrale- 'ε 'yi, 'ka -o 'taawo zii' 'bhe -jan 'ε ta. 'Ke 'bhe ɔkla, -o nu -Waanbhaa' 'tɔbhɔle, 'ka -o 'ka 'kɔɔpε- mu 'la 'yicien- zii' 'ke 'ka bhɔ 'woo- mu 'pegee -kɔɔ' nεεnε- -vin mu 'ε 'kpen ba 'bhe -zayi'.

14 -Waanbhaa' -lileya -gbene 'la -zrɔnna 'ka ni, 'bhe -zayi', -o nu -o 'seriwole -Waanbhaa' ni 'kaa- -za ma 'ke -wa zrɔn 'ka ni 'bhii- 'ka -za sɔ -o ni.

15 'N nεεnε- mu, -kɔɔ' -Waanbhaa' 'pubo- -a Gbe 'ε 'nale- ma -kɔɔ' ni! -E 'kɔɔ- -gbaa -a Gbe 'la ba, waa sɔ 'bhe 'kpale pe 'kedo- 'kɔɔ ma.

PɔLU -O -A KLELE 'Ε ZESU A WINBɔWO MI 'LE 'BHE TA GWLEDAN 'ZI

10

-Waanbhaa' Pɔlu 'siila- ye 'la 'kaama-, -yoo 'bhe ta gwledan 'zi

1 'Mi Pɔlu 'gbu -le -za do -yrewo' zii' 'ka ma -ge, -yidɔɔya 'pegee wlanya 'la -woo Krisi 'yi 'mu -zayi'. -Wa pe 'ŋ ma dɔɔ 'ŋ 'yre 'laa sɔ mεε -yre ba 'ke 'ŋ 'yoo- 'ka -din 'waati 'la ba, 'bhεε- -wa pe 'ŋ

ma 'ezin- dɔɔ mɛɛ -yrs ma -gloɔɔ, 'ke 'ŋ 'plenjgole -o 'ka ma 'waati 'la ba.

² 'Mi -o -sromabɔɔ 'zi 'ka ni dɔɔ 'ke 'ŋ -ja 'ka ba 'waati 'la ba, 'ka 'laa 'wlale- 'ŋ zi 'bhɛɛ- 'ŋ -jan -gloɔɔ wo 'ka ni. -Amasrɔyi mɛɛ 'la zan mu -o -a pe 'zi dɔɔ 'o mɔɔ -o 'taawo zii' bhaaplen 'kpeelədan gbɛya zi, 'ŋ nu -jan -gloɔɔ 'wole- 'bhɛ zan mu 'ɛ ni.

³ Wlan 'ɛ ni, 'woo- 'ke bhaaplen mu 'le; 'bhɛɛ- 'duŋ-, 'waa -o gwledan 'zi 'bhii- bhaaplen mu a pe gwledan gbɛya 'ɛ gbɛɛn-.

⁴ -Amasrɔyi 'o gwledan gwledanpe mu 'la 'le, 'bhɛ mu laa -o 'ke bhaaplen mu a pe 'le. 'Bhɛ gwledanpe mu 'ɛ -gloɔɔya' 'ɛ da -Waanbhaa' -la ba, 'bhɛɛ- -o so -Setran' a fangan- 'ɛ 'pegee -yaa' -dawli' maza mu 'ɛ 'siele. 'Bhɛɛ- 'ezin- -o so bhaaplen 'kpeelədangbɛya -yɔɔ' mu 'ɛ 'siele.

⁵ 'Bhɛɛ- bhaaplen mu a magbaandele 'tole- magbaandele 'ke 'bhɛ a kles 'bhɛɛ- -o -vin mu laa -Waanbhaa' dɔɔ, 'o mɔɔ 'bhɛ 'kpen 'yisiɛ-. 'Bhɛɛ- bhaaplen mu 'kpeejan- mu 'la -woo 'eyɔɔle -Waanbhaa' ma, 'o 'mu kun 'bhii- -kaso 'yi mu 'kungbɛya gbɛɛn-; 'bhɛɛ 'o 'mu mabɔɔ, 'kooko- bhaaplen sɔ dɔle- Krisi a -jan 'ɛ ɬla.

⁶ 'Bhɛɛ- 'ke 'wa ɬya 'bhii- 'ka -o 'taawo zii' 'o 'wojan- mu 'ɛ 'kpen ta 'elrele 'waati 'la ba, 'ke mɛɛ 'oo mɛɛ 'la zan 'o 'wojan- mu 'ɛ 'kafawoa; 'o nu 'bhɛ zan 'ɛ 'krowole.

⁷ 'Kela 'bhɛ -o wlan 'le -ka 'bhɛ -glin doo! 'Ke mɛɛ do 'kpale- -o -a -yi 'bhii- -yoo 'ke Krisi a pe 'le, 'bhɛ zan 'a 'yaango- -a 'gbu 'kpee dɔɔ -yoo Krisi a pe 'le gɔne- 'la gbɛɛn-, 'o mɔɔ 'gbu -o 'ezin- Krisi a pe 'le 'bhɛɛ- gbɛɛn-.

⁸ -Amasrɔyi -Waanbhaa' fangan- 'la ɬnaa 'o ni

'ka mu ta, yaa 'bhe 'nale- 'o ni 'ka 'sie zayi', 'duŋ-e 'bhe ɿnaa 'o ni 'kooko- 'o 'bhɔ 'ka ba, 'bheε- 'kaa- 'kpaleyə 'ɛ baan' ge 'klalele -a ba. -E 'bhe fangan- 'la ɿnaa 'o ni, 'ali- 'ke 'mi 'ŋ magbaandia sa 'bhe 'yi, 'bhe 'laa -yraladɔ 'ŋ ma.

⁹ Yaa klale 'ka ni 'bhii- 'mi -a zi 'bhii- 'ŋ -gblaan 'kla 'ka 'yi 'ŋ 'lɛtre mu 'la kpa 'ka ni 'mu 'le.

¹⁰ -Amasroyi mɛɛ 'ke mu -o -a pe 'zi dɔɔ 'mi Pɔlu -jan mu 'la kpa 'an 'lɛtre mu 'ɛ 'yi 'mu -o 'eglɔole, 'bheε- 'mu la mɛɛ ma; 'bheε- 'duŋ- 'ke 'ŋ -yoo -o 'plen- 'waati 'la ba, fangan- 'laa -o 'ŋ 'gbu ta, 'bheε- 'an -janwo' gbeaya 'ɛ 'bhe 'laa mɛɛ zru kun.

¹¹ 'Ke mɛɛ 'la zan mu -o 'bhe 'yansi jan mu 'ɛ wo zii' 'mi ma bhe, 'mu 'a 'yaango- dɔɔ 'o -janwo' gɔne- 'la gbeεn- 'waa- 'lɛtre mu 'ɛ 'yi, 'waa nu 'bhe -janwo' gbeaya 'ɛ mabɔɔlɛ 'ke 'o -ja 'waati 'la ba 'ka ba ye.

¹² Wlan 'ɛ ni, mɛɛ 'la zan mu -o 'gbu ye mɛɛ gblaan mu 'le, yaa sɔ dɔle- 'o mɔɔ 'kpee 'ke 'wa pe 'o 'pegee 'bhe zan mu -o do, 'bheε- 'waa sɔ 'o 'gbu danle- 'mu ma. Waa -o dan pe -bheɛke' ma, 'ke yaa 'e go -o 'gbu ba; 'bhe -za 'la bhe 'bhe 'laa -o 'ke -zadɔkleya 'le εε?

¹³ 'Ke -yoo 'o mɔɔ a pe 'le, 'waa nu 'o 'gbu magbaandele, 'ke 'bhe kan -a -danj' 'ɛ ta. -Waambhaa' ye yekɛ- 'la gbekpaa- 'o 'kɔɔ 'ke 'o -ja 'bhe 'wole- 'ɛ 'le 'fɔ 'ka ba ye, 'bhe -danj' -o yre 'la ɿnɔɔ, 'waa-pe 'ɛ -danj' -o 'bheε- ɿnɔɔ.

¹⁴ 'O gelawoa 'ka ba, 'waa 'kanlɛ- 'o -danj' 'ɛ ta; -amasroyi 'o mɔɔ 'gbu -le -ja 'ka ba ye Krisi a -Jan 'Nrale- 'wole- 'ɛ 'le.

¹⁵ 'Bhe 'yi bhe, 'waa 'kanlɛ- 'o -danj' 'ɛ ta, 'bheε-

'waa 'o 'gbu magbaandele mεε -bhεεke' mu ye 'la ɬwoa 'bhε 'yi. 'Bhεε- droɔn' 'o 'yri -o -a ta 'bhii- 'kaa- 'kpaleyə 'ε baan' nu 'klale- -a ba, 'bhεε- 'bhε klegbεya 'ε 'yi, 'waa- ye 'ε baan' nu -yidεlε, 'duŋ- 'ke 'bhε 'laa kan -Waanbhaa' -daŋ' 'la 'kpalaa 'a ma 'bhε ta.

¹⁶ 'Bhε 'yi bhe 'tε, 'o nu gelε Krisi a -Jan 'Nrale- 'ε 'wolε- 'kλεen mu 'la -woo 'ka -zanta' 'mu 'yi. 'Bhεε- 'duŋ-, 'waa- zi 'bhii- 'woo 'gbu magbaandε mεε -bhεεke' mu 'woye- 'ε 'yi.

¹⁷ 'Bhε -za 'ε ma jan yɔɔndεle -o -Waanbhaa' -a 'Sεwε 'ε 'yi dɔɔ: «'Ke mεε 'la zan -o 'bhε 'gbu magbaandεle, 'bhε zan 'bhε 'gbu magbaandε Mεεzan -Waanbhaa' -za 'la ɬkla 'bhεε- 'yi.»

¹⁸ Wlan 'ε ni, mεε 'la zan 'a pe -a 'gbu ma dɔɔ -yoo 'ke mεε wlan 'le, Mεεzan -Waanbhaa' laa dɔ 'bhε zan a -za ɬla; 'duŋ- 'yee- -Waanbhaa' mεε 'la zan 'tɔ wlan pe, -e dɔ 'bhεε- zan a -za ɬla.

11

Pɔlu 'pegee bhla ma Zesu 'winbɔwo mu 'ε 'pleŋza-.

¹ 'E! 'Ke 'ka 'yaa sɔ bi 'an -kwa 'ε sa 'yikunle! 'Duŋ-, -kaa sa -yikun'!

² 'Ka -za 'sɔgbεya -yɔɔ' 'ε 'kɔɔ 'ŋ ni, -asiikɔɔ 'ŋ 'yoo- zrwanwo 'zi 'ka ta, 'bhε zranwole 'ε da -Waanbhaa' -la ba. 'Ka -o 'bhii- -gblane 'la yaa 'gwlaanza- 'yaango-, 'bhεε- 'ke 'mi 'ŋ 'liiwli- ɬnaa -a 'fluwoza ta 'gwlaan- do 'kpo -la 'kɔɔ, 'bhε 'gwlaan- 'ε 'bhε -le 'ke Krisi 'le. 'Mi -o -a zi 'bhii- 'ka klε 'weŋ.

³ 'Dun- 'ka blɔ̄ole 'la -yoo Krisi ma gɔ̄ne- 'la gbɛen- bhe, 'mi -o -gblaan 'zi dɔ̄c 'ke 'ka 'ka 'kpeejan- mu 'ɛ mabɔ̄c, 'bhɛe- 'ka go 'yee- Krisi zi; 'bhii- -Setran' lii ɔ̄wlaa mle 'ɛ 'yi gɔ̄ne- 'la gbɛen-, 'bhɛe- -e ɛvu 'yinia ɔ̄ -dawli' ma.

⁴ -Amasrɔ̄yi 'ke mɛɛ do ɔ̄nwa 'ka ba, 'bhɛe- 'kee- Zesu 'bhɛeke do -a -janwoa 'ka ni 'ke 'bhɛ gole -o 'o Zesu 'la 'bhɛ a -janwoa 'ka ni 'bhɛ ma, - 'kee- lii 'bhɛeke a -janwoa 'ka ni 'ke 'bhɛ gole -o Lii 'Wej 'la 'ka 'bhɛ 'srɔ̄woa ɔ̄ 'ka zru 'ɛ 'yi 'bhɛ ma; 'bhɛe- 'kee- -Jan 'Nraley- -bhɛeke' do ɔ̄woa 'ka ni 'ke 'bhɛ gole -o 'o 'kɛla 'bhɛ ɔ̄woa 'ka ni 'bhɛ ma. -Mɛla ma 'bhɛe- 'bhɛ yre do 'kpɔ̄ 'ɛ ɔ̄nɔ̄c bhe 'ka dɔ̄ blaale- 'mu ɔ̄la εɛ?

⁵ Wlan 'gbu 'ɛ ni, 'ka 'bhɛ winbɔ̄wo mu 'la kun 'bhii- 'winbɔ̄wo mu 'tɔ̄bhole, 'mi 'kpee ma waa kan 'mi ta -za 'kedo- 'kpɔ̄ 'yi.

⁶ 'Ali- 'ke 'naa -o 'ke -janwo' mi -gbɛen 'le mɛɛ mu -yre ta; 'bhɛe- 'duŋ- -zayaangoleya a pɛ zi 'ɛ ta, 'mi 'a 'ke dɔ̄ 'bhɛ 'yi. 'O 'bhɛ -zrɔ̄nna 'ka ni 'waati 'ɛ 'kpɛn ba, 'bhɛ 'pegee klɛgbeyya 'ɛ 'kpɛn 'yi.

⁷ 'Mi -Waanbhaa' a -Jan 'Nraley- 'ɛ 'wolawoa 'ka ni 'ke 'naa pɛ 'kedo- 'kpɔ̄ kun 'ka 'kɔ̄c, 'bhɛe- 'mi 'ŋ 'gbu mazinalawoa, 'kooko- 'ŋ 'ka mu -lawlen', taa- 'mi -za 'yɔ̄c- -la ɔ̄kla 'bhɛ 'le bhe εɛ?

⁸ 'N 'yaa- yewo 'zi 'ka mu ni 'ka ba 'waati 'la ba, 'mi -dwa -a -la 'ke 'ŋ Zesu 'yi mu -lɛ -bhɛeke' mu 'kɔ̄ope- mu kun, 'kooko- 'ŋ sɔ̄ bhɔ̄le- 'ka mu ba. 'N -gɔ̄li' ɔ̄kwani -o 'kɔ̄c, 'bhɛe- 'duŋ- 'naa yewole -o ni, 'fɔ̄ 'ŋ yewoa- 'ka mu -la ni.

⁹ 'Bhɛe- 'ŋ 'yaa- 'ka ba 'waati 'la ba, 'naa 'ŋ 'gbu 'kwe 'kpaley- mɛɛ 'kedo- 'kpɔ̄ 'wiŋ- 'ke 'ŋ maza

-yaa dɔ -gɔli' ma. -Amasrɔyi, 'o nɛɛnɛ- mu 'la -daa Masedwani 'mu -le 'ŋ maza -yaa pɛ 'oo pɛ 'la ma 'mu ɻnaa 'ŋ ni. -Za 'kρen 'yi, 'naa 'tolɛ- 'ke 'ŋ kles 'ka ta 'kwe 'le, 'bhɛɛ- 'ŋ nu 'bhɛɛ- kles 'taŋji.

10 'Bhɛ -le 'mi -baapɛ' 'le. 'Dunj- Krisi a pɛ wlan 'ɛ ma, mɛɛs 'kedo- 'kρɔ 'laa nu 'bhɛ -baaza' 'ɛ 'saawole 'ŋ 'kɔɔ Akayi 'klesen 'lɛɛ- 'kρen 'yi -ge.

11 'N 'bhɛ pe zii' win 'ɛ -dela ma εε? 'Bhɛ win le dɔɔ 'ka -za 'laa sɔ 'mi ni εε? 'Dunj- 'ka -za sɔ 'ŋ ni gɔnɛ- 'la gbɛɛn- -Waanbhaa' 'gbu 'bhɛ 'yaango-.

12 'N 'yoo- yewo 'zi 'ka ba gɔnɛ- 'la gbɛɛn-, 'ŋ nu bole 'bhɛɛ- yewogbɛya do 'kρɔ 'ɛ ta. 'Ke 'ŋ 'bhɛ ɻkla, mɛɛs 'la zan mu -o 'a 'pe zii' -o 'gbu ma 'kaa -woo 'ke Zesu a 'winbɔwo mu 'le, 'bhɛ 'pegee 'ke -wa pe 'zi 'ezin- dɔɔ 'waa- pɛ yewogbɛya 'ɛ 'pegee -waa' pɛ mu 'ɛ -woo do, 'bhɛ zan mu laa sɔ 'mu 'gbu magbaandele.

13 'Bhɛ mɛɛs -glɔɔn mu 'ɛ -woo 'ke bhla ma Zesu a 'winbɔwo mu -la -le, -o woye 'ɛ 'bhɛ -o 'ke mɛɛs -yini' pɛ 'le. -Woo 'gbu kles 'bhii- Krisi a winbɔwo mu.

14 'Bhɛ 'laa -o 'ke 'kpeeleni maza 'le 'o 'yre 'yi, -amasrɔyi -Setran' 'a 'gbu mabɔɔ, 'bhɛɛ- -e kles 'bhii- -Waanbhaa' a -mleke' do 'la bhi -yrayra 'bhɛ gbɛɛn-.

15 'Bhɛ 'laa -o 'ke 'kpeeleni maza 'le 'ezin-, 'ke -yaa' pɛ yewone mu 'ɛ -woo mabɔɔ, 'bhɛɛ- -woo 'gbu kles -Waanbhaa' a yewone 'lɛdɔɔle mu 'le. 'Dunj- -o -leyanyre nu kles 'ke -Waanbhaa' a -kpan baalele -o ta -o klesza -yɔɔ' mu 'ɛ ma.

Pɔlu -yren mu 'la 'yikwanɻ -yaa' Zesu a

'winbɔwoleyə 'ɛ 'yi

¹⁶ 'Mi -o bɔ 'zi 'ezin- 'bhε -jan do 'kpɔ 'ɛ ta 'ke 'an pe 'ka ni dɔɔ mεε 'kedo- 'kpɔ 'laa 'mi 'kunle- 'bhii- -kwani' do. 'Dun- 'ke 'ka 'mi ɔkwān 'bhii- -kwani' do, -ka do -a -la 'ke 'ka 'ka 'trɔnkpa 'mi 'wojan- 'ɛ ɔla, 'kooko- 'mi sɔ 'ŋ 'wasowole sa.

¹⁷ 'Mi -o 'kela 'wo zii' 'ke 'mi 'ŋ 'wasowo 'bhε 'laa -o da 'zi Mεεzan -Waanbhaa' ba; 'ŋ 'yoo- -janwo' zii' 'bhii- -kwa -o 'ŋ 'yi.

¹⁸ 'Bhεε- 'dun-, mεε -bebe mu -o 'wasowo zii' -waa' bhaaplenya 'ɛ ma, 'mi sɔ 'ŋ 'gbu 'wasowole 'ezin-.

¹⁹ 'E! Ka mu 'la 'ka -o -zado' mu 'le, 'ka dɔ -a -la 'ke 'ka -kwani' mu kleza mu -yikun' εε!

²⁰ Mεε 'la zan mu 'ka kle -waa' lu mu 'le, 'bhεε- -o 'ka tabhle; 'bhε 'pegee -o 'ka 'kɔɔflej balaa' 'ka 'kɔɔpε- mu 'ɛ 'kpεn 'silele; 'bhεε- 'ke -woo 'ka mavεε; 'bhε 'pegee -o 'ka 'trɔn zɔn, 'ka 'bhε zan mu 'ɛ kleza mu 'ɛ 'yikun-.

²¹ -εε! 'Bhε kle 'waa- fangankleya -la ma, 'bhεε- 'waa 'sɔlε- 'bhε 'yansi za mu 'ɛ klele- εε? 'N bhe 'bhε -yraladɔ 'mi ma 'dε.

'Bhεε- 'dun-, 'kee- sɔ dɔle- mεε 'ke 'kpee 'bhεε- -ya baa -za 'ke 'yi; 'mi 'ezin- 'mi 'gbu sɔ 'bhε klele-; 'ali- 'ke 'ŋ -janwoa 'bhii- -kwani' do gbeεen-.

²² 'Ke -wa ɔpia dɔɔ -woo 'ke Ebre mu 'le, 'mi 'dun- 'mi 'gbu -o Ebre mi 'le 'ezin-. 'Ke -wa ɔpia dɔɔ -woo 'ke Izraeli mu 'le, 'dun- 'mi 'gbu -o 'ezin- 'ke Izraeli mi 'le. 'Bhεε- 'ke -wa ɔpia dɔɔ -woo 'ke Abraamu 'nranε- mu 'le, 'mi -o 'ezin- -a -nranε -kpɔɔcɔɔ 'ɛ do 'le.

²³ 'Ke -wa ɔpia dɔɔ -woo 'ke Krisi a yewone mu 'le, 'mi -o 'ezin- -yaa' yewone 'le, 'bhεε- 'mi

kan -o 'kpen ta 'egbɔɔn gbɔɔnle'. 'N 'yoo- -janwo' zii' 'bhii- mɛɛ 'la zan 'gbu ɲgblo laa -o 'bhɛ ta. 'Mi yewoa[] 'ke 'bhɛ kan -o 'kpen ta, -o 'mi []bwa -kasø 'yi 'ebebele 'ke 'bhɛ kan -o ta; -o 'mi tafia[] 'ebebele 'ke 'bhɛ kan -o ta. -A -lɛbwa sa 'ke 'ŋ 'winbo- -a -yi 'waati 'ke ba.

²⁴ Zuufu mu 'ɛ -woo 'ŋ []zwan gaan 'soo. 'Bhɛɛ- 'duŋ-, 'ŋ zɔn gbe do do 'ɛ 'yi, -woo 'ŋ tafia[] gbaŋbhle yan mia do bhɛ vu ta 'srwayizie.

²⁵ Rome mu 'ɛ 'mu 'ŋ tafia[] -gloɔn yaga, 'bhɛɛ- mɛɛ mu kpoti mu []paa 'ŋ ma -gloɔn do 'ŋ dɛ zayi'. -Yitakoŋ 'ɛ 'siela- 'ŋ 'le -gloɔn yaga wεyi- 'ɛ ta, 'bhɛɛ- 'ŋ -bi do 'pegee -yrekpaa' do []kla -yi 'ɛ ta.

²⁶ 'N -ja 'taa -bebe ta 'ŋ gaan ma; 'duŋ- 'bhɛ []kla 'ebebele 'ke 'ŋ 'winbo- -a -yi bi yue 'pale- mu 'ɛ ba, 'bhɛ 'pegee mɛɛ de mu 'ɛ 'kɔɔ. 'Ali- -a -lɛbwa sa 'ke 'ŋ 'winbo- -a -yi 'ŋ 'gbu a 'kleɛn 'yi Zuufu mu 'ɛ 'pegee Zuufu kle mu 'ɛ 'kɔɔ. 'Kee- kpa -wa mu ta oo, 'kee- kpa -bɔnyi' yre mu nɔɔ- ta oo, 'kee- kpa wεyi- ta oo, 'kee- kpa yre 'ɛ 'kpen ta, -a -lɛbwa sa 'ke 'ŋ 'gbu winbo- -a -yi. 'Ali- 'o nɛɛnɛ- mu 'la -wa pe -o 'gbu ma dɔɔ -woo 'ke Zεsu 'yi mu 'le, 'bhɛɛ- 'duŋ- 'ke waa -o 'bhɛ 'le wlan 'ɛ ma, -a -lɛbwa sa 'ke 'ŋ 'winbo- -a -yi 'mu 'kɔɔ.

²⁷ 'Mi ye -gloɔ mu []woa, 'bhɛɛ- 'ŋ 'trɛbhwa[]. 'Waati -bebe ba, yi laa 'sɔlɛ- 'kpale 'ŋ 'yre ta. 'Mi gbɔn 'pegee -yi 'mi -lrɔ 'yikwan[]. 'Bhɛɛ- 'waati -bebe ba, 'mi 'suŋwlaa- kpaŋma. 'Mi []bwa 'ebebele -niinii' 'yi 'ŋ tafleŋ- 'le.

²⁸ 'Naa sɔ -a 'kpen 'pele. 'Bhɛɛ- 'ke 'bhɛ kpa 'kɛla bhe 'bhɛ ta, yi 'oo yi, Zεsu 'yi mu -lɛ mu 'ɛ 'kpen 'klaŋkeba mu 'ɛ 'kpen 'ŋgami -o 'ŋ ma.

²⁹ 'Ke Zεsu 'yi mi do 'kpaleyfa fɔŋgan- -gwa -a

ta, 'bhε -za 'ε la 'mi ma 'bhii- 'mi 'gbu -le 'ke 'bhε zan 'ε 'le. 'Ke mεε do -balaa' -za 'yoo- 'yi, 'bhε 'la 'η ma 'kee- kan a -danj' ta.

³⁰ 'Kee- 'kpa bi 'bhii- 'mi sō 'η 'gbu magbaandele, 'mi 'yaa- nu 'η magbaandele 'mi 'gbu a faŋgankleya 'ε 'yi.

³¹ Mεεzan Zesu Dε -Waanbhaa' 'a 'yaango-
bhii- 'naa bhla pe. Bhaa mokpεn' 'a 'tɔbhɔ 'waati
'ε 'kpen ba!

³² -Yrekpaa' do, 'η 'yaa- 'waati 'la ba Damasi,
'bhε ɻnɔɔ -bhlenjbe Aretasi a -janmatii 'ε -ya
ɻpia mεε 'ke mu ni dɔɔ 'mu 'e 'yrekpa zi mu 'la
wla -wa 'ε 'kpee 'mu ba 'mi kun zayi'.

³³ Zesu 'yi mu 'ε 'mu 'mi ɻbwa cie do 'yi, 'bhεε-
-o bhle -yrela bhε ma; 'ke -woo 'η 'kanle 'fεgwle-
'ε trala, 'bhεε- -woo 'η zinaa' -a zanta'. 'Bhε
klεgbεya 'ε 'yi, 'η ɻswa -bhole' 'yee- -janmatii 'ε
'kɔɔ.

12

Pɔlu pe 'la ɻya -yre zi yele do 'yi

¹ 'N sō 'η 'gbu magbaandele εε? 'Duŋ- 'bhε 'laa
-za 'ke 'yanwo- mεε ma. 'N 'yoo- zan Mεεzan
-Waanbhaa' -za mu 'la -zrɔnna 'η ni -yre zi yele
'yi 'mu ba janwole.

² 'Mi Krisi 'yi mi do dɔ, -za do ɻkla -a ni 'bhε
lεε vu ta yiziε -le -ge -zɔn. 'Bhε -za 'ε 'bhε -le
dɔɔ -Waanbhaa' 'a ɻsia, 'bhεε- 'bhε -ja 'kεle- 'bhε
'yaayre- 'ε ɻnɔɔ laflε' -danj' ma. 'Ke -ya ɻsia
kpataakpa -a 'fle 'ε 'yi oo, 'ke -ya ɻsia -Waanbhaa'
a -yre zi yele -la -yi oo, 'naa 'bhε dɔ. -Waanbhaa'
do -kplen -le 'bhε dɔ.

3 'Mi 'a 'yaango- 'bhii- -Waanbhaa' -ja 'bhe
'gwlaan- 'ε 'le 'fope laflε' -danj' ma. 'Dun- 'kee-
-ja -a 'fle 'ε 'bheεε- 'yi oo, 'ke yaa gele 'bhe 'yi oo,
'naa 'bhe dō 'ke yaa 'e go -Waanbhaa' do -kplen
ba.

4 -Waanbhaa' 'a 'silawoa, 'bheεε- 'bhe -ja 'kele-
'bhe ba, 'kee- -jan 'ke mu male- 'bhe ɻnco: yaa dō
bhaaplenj 'kpee 'kee- 'bhe -jan mu 'ε wo bhaaplenj
wli 'yi, 'bheεε- 'bhe 'senj 'laa -o bhaaplenj ni 'kee-
'bhe wo.

5 'Mi sō 'mi -baale' 'bheεε- mεε -gloɔn 'ε 'yi; 'dun-
'mi 'naa sō 'η -baale' 'η 'gbu 'yi. 'Mi sō 'η -baale'
pε 'la 'yi 'bhe -le 'mi a pε faŋgankleya 'ε 'le.

6 'Ke 'mi 'yaa- zi 'bhii- 'mi 'η 'gbu magbaande,
'naa -yaa nu klelε -kwani' 'le, 'η 'yaa- nu wlan
'te -la pelε. 'Dun- 'naa -a zi 'bhii- 'mi 'η 'gbu
magbaande, 'kooko- 'mi -o -za -gloɔn 'la kle 'zi,
'bhe 'pegee 'mi -o -jan -gloɔn 'la 'wo zii' mεε mu
-yrε ma, waa nu 'η 'yele- mεε gblaan do 'le 'ke
'bhe kan 'mu ta.

7 'Bhe mεε 'kpeelεni maza -gbεnε mu 'la -e 'mu
-zrɔnna 'η ni -yrε zi yele 'ε 'yi 'mu -zayi', 'bhe
'pegee, 'kooko- 'naa 'η 'gbu magbaande 'mu 'yi,
'yee- -Waanbhaa' -yrεn 'yɔɔ- do ɻkpaa 'η 'fle 'ε ta;
'bhe -o 'bhii- -Setran' a winbɔwo mi do 'la 'woye-
-le 'ke -yrεnkpalele 'η ta, 'kooko- 'naa sō 'η 'gbu
magbaandele.

8 'Mi -sromabwa Mεezan -Waanbhaa' ni -gloɔn
yaga dɔɔ -yoo 'η go 'bhe -yrεn 'ε 'yi; 'bheεε- -yaa
dɔεs -a ɻla.

9 Drɔɔn' -ya ɻpia 'η ni dɔɔ: «'N lilawo zii' 'e
ma, 'bhe 'e 'yibhɔ-, -amasrɔyi 'ke faŋgan- 'laa -o
'e ta 'waati 'la ba, 'mi a pε -gloɔɔya' 'ε zrɔn bhla

-le 'bhεε- 'le.»

'Bhela- -zayile, -e sō 'mi ni 'ke 'mi 'η 'gbu baa 'η 'gbu a fangankleya 'ε 'yi, 'kooko- Krisi a -glōçya' 'ε 'bhε bo 'η ta.

10 'Bhela- -zayile, 'η zrukpaale -o 'ke fangan- laa -o 'η ta oo, 'ke -woo 'η -zwanwoa oo, 'ke -za -glōç -o 'η ta oo, 'ke -o -yrənkpaa 'η ta oo, 'bhεε- 'ke -o 'trəbhə ɿkpaa 'η ta oo, 'mi 'a 'yaango- 'bhii- 'η 'mu 'kpen 'yikun zii' Krisi -la -zayi'. -Amasrɔyi 'ke fangan- laa -o 'η ta 'waati 'la ba, Krisi 'bhε a pe -glōçya' 'ε wla 'η 'yi, 'bhεε- 'waati 'ε ba, 'bhεε- 'η dɔ 'eglōçle.

Pɔlu 'laa pe 'kedo- 'kpo 'kunlɛ- Korenti Zesu 'yi mu 'ε 'kɔɔ

11 'Mi -o -janwo' zii' 'bhii- -kwani' do gbeεn-! 'Duŋ- 'bhε -daa 'ka mu 'gbu -la ba. 'Ka mu 'gbu -le -yaa sō 'mi 'tɔ wlan pele- mεε mu -yre ma. 'Ali- 'ke 'naa -o 'ke pe 'kedo- 'kpo 'le 'ka 'yre 'yi, 'ka -o 'kaa- winbɔwo mu 'tɔbhɔłe mu 'la -za 'kun zii' 'eglōçle, 'mu mabhaa laa bhɔ 'mi ta -za 'kedo- 'kpo 'yi.

12 'N 'yaa- 'ka ba ye 'waati 'la ba, 'ka 'η zrubakpaagbεya -gbεnε 'ε ɿya. 'Ka -Waanbhaa' a -glōçya' 'ε 'tɔomasie mu 'ε -glōçn 'ε 'kpen ɿya, 'bhε 'pegee 'kpeeleni maza -gbεnε mu 'pegee 'scole- maza mu. 'Bhε klεza mu 'la bhe, 'mu -le 'a zrɔn 'bhii- 'mi -o 'ke Zesu a 'winbɔwo mi 'le.

13 'Bhε ya 'ε 'yi, 'mi -mε pe -za 'wlan -la ɿkla -Waanbhaa' a mεε -vin mu 'ε ni, 'bhεε- 'naa 'bhε 'yansi za klεlɛ 'ka mu ni εε? 'Ke yaa 'e go 'naa klεlawole 'ka ta 'kwe 'le 'bhε ba. 'Ke -yoo 'bhε 'le, 'ka 'zoole-, 'η ηgblo -o 'ka gaan -la 'bhε ma.

14 'Mi -o zan gele 'an 'taa yaga mi 'la ta 'ka ba ye bhe, 'naa nu 'ŋ 'gbu 'lɛbɔ- 'kwe 'kpale- 'ka 'wiŋ-. 'Naa -o 'ka 'kɔɔpɛ- mu 'ɛ zi, 'duŋ- 'ka mu 'gbu -la -za -o 'ŋ ma. Wlan 'ɛ ni, -ne 'fientrɔnne mu 'laa -gɔlɪ' glin 'bhɛɛ- -woo yape mu 'ɛ 'lɛbɔ-; 'duŋ- -o yape mu -le -gɔlɪ' glin 'bhɛɛ- 'mu -o -lɛbɔ' 'bhɛ 'le.

15 'Ke -yoo 'mi a pe 'le, 'ŋ zru -o 'ŋ 'kɔɔpɛ- 'tɔle- 'ŋ 'kɔɔpɛ- nale ma -o ni, 'ke 'mi 'gbu kpa 'bhɛ ta. -Ayile, 'ke 'ka mu -za sɔ 'mi ni 'eglɔɔle 'bhɛ gbeɛn- bhe, 'bhɛ 'laa sɔ -a klɛle- 'bhɛɛ- 'mi -za sɔ 'ka mu ni 'ezin- εε?

16 'Ka 'gbu 'a 'yaango- 'bhii- 'naa 'ŋ 'gbu 'lɛbɔ- 'kwe 'ɛ dɔle mɛɛ 'kedo- 'kpo 'wiŋ-. 'Duŋ- -dɔke' 'ka 'plen- mɛɛ 'ke mu nu -a pele dɔɔ: «Pɔlu bakanle laa -o! -Yaa' -dawliya 'ɛ ma, -yoo' 'kɔɔpɛ- mu 'ɛ ɔbhla.»

17 'Mi mɛɛ 'la zan mu winbwa- 'ka ba ye, taa- 'mu -dawli' ɔkpaa 'ka gbe ta, 'bhɛɛ- 'mu 'ka tabhla- εε?

18 'Mi -sromabwa Titi ni dɔɔ 'bhɛ ge 'pwɛ- 'ka ta ye, 'bhɛ 'pegee 'o nɛɛnɛ- 'la 'ka 'bhɛ dɔ bhe. Taa- Titi -dawli' ɔkpaa 'ka gbe ta 'bhɛɛ- -e 'ka 'kɔɔpɛ mu 'ɛ ɔbhla εε? 'O mɔɔ 'pegee Titi 'kpeejan- mu -o do; 'bhɛɛ- 'o 'kpen -o 'taawo zii' zi do 'kpo -la ta.

Pɔlu blina- yiɛn -o Korenti Zesu 'yi mu 'ɛ ba zayi'

19 'Ka ɔmwa gban 'sii -a pele ma 'ka 'gbu 'kpee dɔɔ 'o mɔɔ 'zoo 'na yre -la -glin 'zi 'o 'gbu ni 'ka 'yre ta; 'waa -o 'bhɛ kle 'zi. 'Woo -janwo' zii' -Waanbhaa' -yre ma 'o mɔɔ 'pegee Krisi a 'kpaledomaya 'ɛ 'yi. 'N 'yiɛnii mu, 'woo-

'bhe 'kpən 'pe zii' 'ka ni 'kooko- 'kaa- 'kpaleyə 'ε -Waanbhaa' 'yi 'bhe baan' kla 'bhe ba.

²⁰ Yien -o 'kan zii' 'mi 'kpee dɔɔ 'ke 'ŋ -ja 'ka ba ye, -dɔke' 'naa nu bhołe 'ka ta klegbeyə 'la 'mi -o -a zi 'bhii- 'ka kle 'bhe gbεen- 'bhe 'yi oo, 'bheε- 'ka mu laa nu 'mi 'yelε- yegbeyə 'la 'kaazi 'bhii- 'ka 'mi 'ye 'bhe 'yi 'sii oo. Yien 'la 'bhe -o 'kan zii' 'ŋ 'kpee 'bhe win -le dɔɔ, 'naa -o -a zi 'bhii- 'ŋ 'bho 'ka ta 'ke sra mu -o 'ka 'plen-, 'bhe 'pegee zranwo maza mu, 'bheε- wiya plaza mu, 'bhe 'pegee zaabɔ za mu, 'bheε- 'eke- 'tɔpele 'pegee 'eke- 'tɔsièle, 'bheε- 'gbugblaanya 'pegee -za 'yaanmiwole mu.

²¹ Yien -o 'kan zii' 'ŋ 'kpee 'ezin- dɔɔ 'ke 'ŋ -ja 'ka ba ye, -Waanbhaa' laa nu -yraladɔe 'ŋ ma 'ka 'yre ma. Mεε -bebe 'la -za 'yɔɔ- ɔkla -sɔ, 'bheε- -zadɔwεε 'laa dɔle 'mu ma, 'bheε- -o bole -o -za 'yɔɔ- klele ma 'bhii- -o -yaa kle gɔne- 'la gbeεen- 'elwale -sɔ. Waa 'ploole -waa' 'triŋdɔ- maza mu 'pegee -waa' -yanbhɔɔya deza, 'bheε- waa -za 'yɔɔ- kle 'flen mu 'la 'yaa- -o ma 'elwale -sɔ 'mu ma; 'kee 'ŋ ɔwlaa 'ka ba ye 'ŋ nu wisile 'ebebele 'ka -bebe 'taawogbeyə mu 'ε -zayi'.

13

Pɔlu a -dayma' -liawli'

¹ 'N 'yoo- zan 'an 'taa yaga mi -la 'wole- 'ka ba 'taaleεyi. 'Bhii- -a pele -o -Waanbhaa' a 'Sεwε 'ε 'yi gɔne- 'la gbeεen- dɔɔ: «'Ke 'ka -o -za 'oo -za 'la 'kitikanle, -ka mεε ple, mεε yaga kle 'ka 'sre 'le 'bhe -za 'ε ma.»

² 'N ge gbe ple mi 'ε ma 'ka ba, mεε 'la zan mu -za 'yɔɔ- ɔkla 'elwale -sɔ 'ŋ -janwoa 'mu ni 'bhe

'pegee mæs -vin mu 'ε 'kpen ni. 'Ali- 'ke 'naa -o 'ka ba ye -zɔn, 'η 'bhe zan mu 'ε 'kpeeləkan zii' dɔc, 'ke 'η ge gbe drɛewoa- 'ka ba 'ezin- 'waati 'la ba, 'woo- mæs 'la zan -za 'yɔɔ- ɔkla, 'naa nu 'mu 'pegee mæs 'keda- 'kpo maplaalɛ.

³ 'Kaa- zi 'bhii- 'kaa dɔ 'bhii- Krisi -le -jan 'kpa zii' 'mi 'lili; -ka 'ka zrukpala, 'ka nu 'bhe dɔlɛ. Krisi 'laa -o fangan- kle zan 'le 'ka ba ye; 'bheɛ- droɔn' -ya -gloɔya' 'ε zrɔn 'zi 'ka 'plen- ye.

⁴ Wlan 'gbu 'ε ni, -wa -gbaanna -yrigbɛele 'ε ta, -ya 'gbu kleslawoa 'bhii- fangan- kle zan do 'bheɛ- 'yi. 'Dun- -e -bwela gale ba, 'bheɛ- -ya -yre ma -zɔn -Waanbhaa' a -gloɔya' -la ma. 'O mu 'ezin-, 'o 'pegee 'yee- a 'kpaledomaya 'ε 'yi, fangan- 'laa -o 'o ta. 'Bheɛ- 'dun-, 'o nu bolɛ 'o 'yre ma -Waanbhaa' a -gloɔya' 'bheɛ- 'sroyi. 'Ka nu 'bheɛ- -gloɔya' 'ε 'yel- 'o taawogbɛya 'ε ma 'ka ba ye.

⁵ -Ka 'ka 'gbu zrubaglin doo, 'kooko- 'kaa 'yaango- 'ke 'ka -o 'kpaleyə zi kplankplan 'gbu 'ε ta. -Ka 'ka 'gbu zrubaglin kplankplan doo. 'Ka nu a 'yel- 'bhii- Zesu Krisi -o 'ka 'yi. 'Føke 'ka 'ka 'gbu zrubaglinna, 'bheɛ- 'kaa ɔya 'bhe ma 'bhii- 'ka -baliwoa 'ka 'kpale- ma -a -yi.

⁶ 'Bheɛ- 'dun-, 'mi 'kpale- -o -a -yi 'bhii- 'ka mu 'gbu nu -a dɔlɛ 'bhii- 'o mɔɔ -bali 'laa 'wolɛ- 'o 'kpale- ma -a -yi.

⁷ 'Dun- 'o -sromabɔ -Waanbhaa' ni dɔc -e bho 'ka ba 'bheɛ- 'ka 'laa -za 'yɔɔ- do 'kpo kle. 'Waa- zi 'bhii- 'wa zrɔn 'ka ni 'bhii- 'o sɔ -za klele-. 'Dun- 'woo- -a zi 'bhii- 'o 'ka 'ye -za 'wlan kle yre nɔɔ-; 'ali- 'ke 'o mɔɔ -baliwoa 'bhe klele ma.

⁸ Wlan 'ε ni, 'waa sɔ -za 'keda- 'kpo klɛle- 'ke

'bhe -Waanbhaa' a pe wlan 'ε 'lega-. 'O so -za 'la klélé- 'bhe -le 'ke -Waanbhaa' a wlan 'ε baan' ge zi -lεε.

⁹ 'Ali- 'ke fangan- 'laa -o 'o ta, 'bheε- 'ke fangan- -o 'ka mu ta, 'bhe 'o zrukpalaa. 'Dun- 'woo 'seriwo -Waanbhaa' ni 'kaa- -za ma 'kela 'yi, 'bhe -le dɔɔ 'kee- bhɔ 'ka ba 'ke 'ka 'kpaleyə 'ε baan' kla -a ba, 'bheε- -a -lεpa'.

¹⁰ 'Bheλa- -zayile, 'ŋ 'plenjole -o 'ka ma 'waati 'la ba 'ŋ 'lεtre 'lεε- 'kpa zii' 'ka ni, 'kooko- 'ke 'ŋ -ja 'ka ba 'waati 'la ba ye, 'naa -jan -gloɔ wo 'ka ni, Mεεzan Krisi gblaanya 'la ɔnnaa 'ŋ ni 'ka mu ta 'bhe ma. Yaa 'bhe gblaanya 'ε 'nale- 'ŋ ni 'ka 'sie zayi', 'dun- -e 'bhe ɔnnaa 'ŋ ni 'kooko- 'ŋ 'bhɔ 'ka ba 'bheε- 'kaa- 'kpaleyə 'ε baan' kla -a ba.

Pɔlu 'srawoyrε

¹¹ 'N nεεnε- mu, 'kela 'bhe -o 'an -jan 'lεyanyrε 'le, 'bhe -le dɔɔ -kɔɔ' -o bhe oo, 'ka zrukpaale kλε! -Za 'la 'bhe so 'kaa- 'kpaleyə 'ε baan' 'klale -a ba, 'bheε- -ya -lεpa', -ka 'bheε- kλeyrε -glin. -Ka zruwla 'eke- 'kpee 'ke 'ka fanganɔ 'eke- ta; 'ka 'kpale- kλε do ma; -ka bo 'eke- 'yi 'edɔɔle. 'Ke 'ka 'bhe ɔkla, 'bheε- -Waanbhaa' 'la mεε -za so -a ni, 'bhe 'pegee -e yilabla na mεε ni, 'bhe nu kλε 'ka ba.

¹² -Ka 'eke- 'pubɔ- 'ke 'ka 'eke- -tuubɔ' 'bhii- nεεnε- ma do mu. -Waanbhaa' a mεε 'weŋ mu 'la 'kρen -o -ge, 'mu 'ka 'pubwa-.

¹³ Bhaa Mεεzan Zesu Krisi -li 'ka ma, 'bheε- bhaa -Waanbhaa' -yaa' sɔniya 'ε 'wla 'ka zru mu 'ε 'yi. 'Bheε- bhaa 'ka 'kρen bo Lii 'Weŋ 'ε -yaa' 'kpaledomaya 'ε 'yi!

**Mwan
The New Testament in the Mwan language of Côte
d'Ivoire**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mwan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source
files dated 14 May 2025

1220066e-ed9e-5c66-9c3b-435a6575b8da